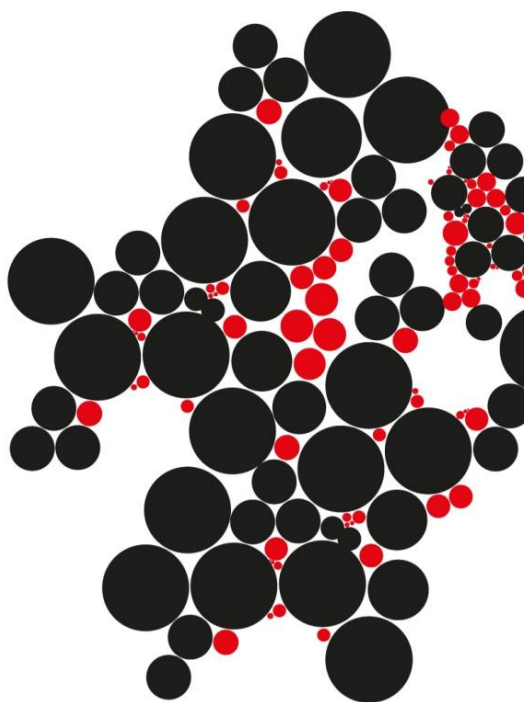

Bachelorthese

Het bepalen van de ernst van misdrijven in de
context van slachtoffer-daderbemiddeling

Wendy Schreurs
s0214094

Faculteit Gedragwetenschappen
Psychologie: Conflict, risico en veiligheid

EXAMENCOMMISSIE

Eerste begeleider: Dr. Sven Zebel
Tweede begeleider: Dr. Elze Ufkes

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
Abstract.....	4
Inleiding.....	5
Slachtoffer in Beeld	5
Zwaarte van zaken bij bemiddeling	6
Ernst van misdrijven	7
Categoriseren van misdrijven	9
Hypothesen	10
Methoden.....	11
Dataverzameling	11
Methode 1	13
Methode 2	16
Statistische analyses.....	17
Resultaten	18
Correlatie methode 1.....	18
Berekenen en vergelijken ernstscore	21
Samenhang ernstscore en categorische variabelen	22
Ernst zaken Slachtoffer in Beeld	23
Instrument bepalen ernst voor Slachtoffer in Beeld	24
Discussie en conclusie	24

Ontwikkelen ernstmaat	25
Ernst van zaken Slachtoffer in Beeld.....	25
Limitaties	26
Aanbevelingen	28
Conclusie	29
Dankwoord	29
Referenties	30
Bijlagen.....	32
Bijlage 1. Dimensies ernst misdrijven	32
Bijlage 2. Codeerschema	34
Bijlage 3. Invulinstructies coderen methode 1.....	41
Bijlage 4. Invulinstructie coderen methode 2	42
Bijlage 5. Veronderstelde relatie van de ernst van een misdrijf per variabele	43
Bijlage 6. Instrument bepalen ernst voor Slachtoffer in Beeld.....	45

Samenvatting

De organisatie Slachtoffer in Beeld houdt zich bezig met bemiddeling tussen slachtoffers en daders. Dit onderzoek richt zich op het bepalen van de ernst van misdrijven in de context van slachtoffer-daderbemiddeling. Er is onderzocht of een codeerschema op basis van verschillende in de literatuur gevonden objectieve en subjectieve dimensies als een valide en betrouwbare methode gebruikt kan worden om de waargenomen ernst van misdrijven te bepalen. Dit is gedaan door te onderzoeken of deze methode tot de zelfde rangordening van misdrijven naar ernst komt als een tweede methode die als redelijk objectieve maat van ernst wordt beschouwd en gebaseerd is op strafrechtelijke gegevens. Dit is interessant omdat de nieuw ontwikkelde methode efficiënter en gebruiksvriendelijker kan zijn dan de genoemde tweede methode. Daarnaast wordt onderzocht hoe de ernst van misdrijven bij de organisatie Slachtoffer in Beeld is verdeeld.

Uit de resultaten blijkt dat de rangordeningen van de twee methoden significant met elkaar samenhangen. Er blijkt dat bij Slachtoffer in Beeld vrijwel geen zaken met de minst ernstige misdrijven worden aangemeld, maar dat er wel veel zware misdrijven binnenkomen.

Abstract

The organization Slachtoffer in Beeld (Victim in Focus) organizes victim offender mediations. This research focuses on determining crime seriousness in the context of victim-offender mediation. The present study examines whether a code scheme based on the various subjective and objective dimensions can be used to form a valid and reliable method to determine the observed seriousness of crimes. This has been done by analyzing whether this method results to the same rank order of seriousness of crimes as a second method does, which is based on criminal data and considered to be a reasonable objective measure of crime seriousness. This is interesting because the new developed method could be more efficient and user friendly than the just described second method. Secondly, it has been investigated how the seriousness of crimes is distributed at the organization Victim in Focus.

The results show that the rank orders of the two methods significantly cohere. It appears that the cases of Victim in Focus consist of only a few minor offenses and of many of the most serious offenses.

Inleiding

In de afgelopen decennia zijn er meerdere onderzoeken gedaan naar het bepalen van de ernst van misdrijven. Hiervoor zijn verschillende methoden gebruikt en onderzoekers zijn tot verschillende dimensies gekomen die een rol spelen (Sellin & Wolfgang, 1964; Rossi, Waite, Bose & Berk, 1974; Warr, 1989; Lynch & Danner, 1993; Cozijn, van der Laan, Essers & Heide, 2000; Alter, Kernochan & Darley 2007). Dit onderzoek is relevant omdat in veel situaties kennis over de ernst van misdrijven onontbeerlijk is. Bijvoorbeeld bij het bepalen van een strafmaat is het belangrijk te weten welke misdaden en omstandigheden door de samenleving ernstiger bevonden worden dan anderen (Cozijn, et al., 2000). Ook om misdaden internationaal met elkaar te kunnen vergelijken is kennis over hoe de ernst in verschillende landen wordt bepaald nodig (Wartna, Knowles, Morton, Alma & Tollenaar, 2012). Een ander voorbeeld waarin de ernst van misdrijven een belangrijke rol speelt is bij bemiddeling tussen slachtoffers en daders. In dit onderzoek zal zowel onderzocht worden hoe de waargenomen ernst van misdrijven bepaald kan worden als welke rol de ernst de context van slachtoffer-daderbemiddeling speelt. Het is voor de organisatie Slachtoffer in Beeld die deze slachtoffer-daderbemiddeling in Nederland verzorgt belangrijk om te weten hoe ernstig misdrijven zijn wanneer een zaak wordt aangemeld en om te kunnen constateren of hun diensten wel de gehele populatie van misdrijven bereikt, oftewel of alle soorten gepleegde misdrijven wel aangemeld worden voor bemiddeling. Ook kan vervolgens uitgezocht worden of zaken een andere benadering vergen in het geval van zware misdrijven vergeleken met lichte misdrijven. Hierdoor ontstaat de vraag hoe ernst in de aangemelde zaken van Slachtoffer in Beeld op een betrouwbare manier gemeten kan worden, welke dimensies bij de waargenomen ernst van misdrijven meespelen en of misdrijven langs een objectieve meetlat van ernst geplaatst kunnen worden. In dit onderzoek zullen deze vragen onderzocht worden door het stellen van de centrale vraag: *Op welke wijze kan de waargenomen ernst van delicten die worden aangemeld bij Slachtoffer in Beeld worden bepaald, en welk beeld over de ernst van de delicten bij Slachtoffer in beeld komt hieruit naar voren?*

Slachtoffer in Beeld

Één van de hoofdwerkzaamheden van Slachtoffer in Beeld is het met elkaar in contact brengen van slachtoffers en daders. Het doel hiervan is om slachtoffers de gebeurtenis beter te laten verwerken en daders te laten inzien wat het voor het slachtoffer heeft betekend. Onder begeleiding van een bemiddelaar die een neutrale positie inneemt wordt gekeken of en hoe er contact tussen slachtoffer en dader kan plaatsvinden. In 2010 resulteerde 42 procent van de aanmeldingen in contact tussen slachtoffer en dader en 48 procent in een poging (wat betekent dat de andere partij niet wil of kan meewerken) of afwijzing (wanneer de andere partij niet bereikt is). Er zijn verschillende soorten contact mogelijk, in de meeste gevallen leidt de bemiddeling tot een slachtoffer-dadergesprek waarbij slachtoffer en dader onder begeleiding daadwerkelijk een eenmalig gesprek met elkaar voeren. Echter kan de aanmelding ook leiden tot bemiddeling door middel van een briefwisseling, pendelbemiddeling (waarbij de bemiddelaar tussen slachtoffer en dader pendelt om boodschappen door te geven) of

herstelconferentie (waarbij de sociale kringen van zowel slachtoffer als dader worden betrokken bij een groepsgesprek). De bemiddeling kan zowel door het slachtoffer als door de dader worden aangevraagd en kan zowel voor als na een eventuele strafzaak worden uitgevoerd (Slachtoffer in Beeld, jaarverslag 2010). In dit onderzoek zal ook onderzocht worden of de ernst van misdrijven samenhangt met de uitkomst van de bemiddeling. Komt het bij zware misdrijven vaker tot een poging of resulteren deze juist vaker in een geslaagde bemiddeling in tegenstelling tot lichte delicten? In dit onderzoek zullen ook deze vragen onderzocht worden.

Zwaarte van zaken bij bemiddeling

Er heerst de gedachte dat vooral lichte misdrijven bij Slachtoffer in Beeld worden aangemeld. In een evaluatie van slachtoffer-dadergesprekken in Nederland onderzocht door Van Burik, Heim, Hoogeveen, de Jong, Slump & Vogelvang blijkt dat bemiddelaars vinden dat ze soms te lichte zaken toegewezen krijgen die ook in persoonlijke sferen opgelost zouden kunnen worden. Dit probleem lijkt echter af te nemen door goede voorlichting aan medewerkers van instanties die vaak daders en slachtoffers doorverwijzen naar Slachtoffer in Beeld. De meningen van bemiddelaars hierover blijken echter te verschillen. Om onderscheid tussen zware en lichte zaken te maken is volgens bemiddelaars alleen de beschrijving van het delict als objectieve maatstaf niet voldoende. Belangrijke andere factoren die genoemd worden zijn de bijkomende problematiek zoals psychische stoornissen onder slachtoffers/daders en de subjectieve beleving van beide partijen. Deze factoren hebben invloed op de ernst van de zaken omdat slachtoffers hierdoor zwaardere emotionele schade kunnen ondervinden en daders niet altijd even goed beseffen wat ze gedaan hebben. Ook blijkt uit de evaluatie dat sommige bemiddelaars door de uitbreiding naar volwassen daders de zwaarte van toegewezen zaken zien toenemen (Van Burik, Heim, Hoogeveen, de Jong, Slump & Vogelvang, 2010) In de bundel slachtoffer-dadergesprekken van Weijers (2012) worden verschillende perspectieven beschreven over het soort zaken dat tot bemiddeling leidt. Zo verwacht Pemberton dat zwaar getraumatiseerde slachtoffers niet gauw zullen deelnemen aan een slachtoffer-dadergesprek. Hij ziet slachtoffers niet als een homogene groep maar opgedeeld in twee categorieën; slachtoffers die gebukt gaan onder ingrijpende gevolgen van ernstige misdrijven en slachtoffers van relatief lichte delicten die vaak gepleegd zijn door jeugdigen. Volgens Pemberton richten degenen die zich bezighouden met bemiddeling tussen slachtoffers en daders zich vooral op de laatstgenoemde categorie (Pemberton, 2012). Van Garsse daarentegen, denkt dat betrokkenen bij zware, traumatische misdrijven wel degelijk behoefte hebben aan slachtoffer-dader gesprekken maar hier niet toe komen doordat er aan de kant van de bemiddelaars te beschermend met zowel slachtoffers als daders omgegaan wordt (Van Garsse, 2012). In België komt herstelbemiddeling onder minderjarigen zowel bij zware als lichte misdrijven voor. Van de aanmeldingen gaat 54,5 procent om vandalisme, diefstal met braak/verzwarende omstandigheden en opzettelijk slaan en verwonden. Een verschil met de slachtoffer-dader gesprekken in Nederland is dat het bij herstelbemiddeling in België niet alleen over contact tussen slachtoffer en dader gaat maar ook om het vergoeden van de materiële, morele en psychische schade (Heegens,

2002). In een verslag over bemiddeling in Europa beschrijft Madsen (2006) dat ze in Denemarken vooral met zware zaken werkt. Volgens haar verwerkt ieder slachtoffer een misdrijf verschillend en hebben veel slachtoffers van ernstig traumatische misdrijven baat bij bemiddeling (Madsen, 2006). Pemberton en van Garsse zijn beiden van mening dat er in Nederland vooral bemiddeling plaatsvindt bij lichte misdrijven. In het België en Denemarken komt lijkt bemiddeling zowel bij lichte als bij zware misdrijven voor te komen. In dit onderzoek zal dan ook onderzocht worden hoe de ernst van de bij Slachtoffer in Beeld aangemelde misdrijven in Nederland is verdeeld.

Ernst van misdrijven

Om te kunnen bepalen of er vooral zware of lichte misdrijven worden aangemeld bij Slachtoffer in Beeld, moet eerst duidelijk worden hoe de ernst van misdrijven onderzocht kan worden. Sellin en Wolfgang introduceerden in 1964 de studie naar de percepties over “crime seriousness” oftewel de waargenomen ernst van misdrijven. Deze ernst werd in hun onderzoek bepaald door de aard van de misdrijven, zoals de hoeveelheid gestolen eigendom en de hoeveelheid persoonlijk letsel in plaats van door de mate waarin bepaalde misdrijven vóórkomen (Sellin & Wolfgang, 1964). Verschillende onderzoekers hebben hierna meerdere dimensies gevonden die samenhangen met de waargenomen ernst van misdrijven. Een aantal van deze dimensies zullen hieronder beschreven worden en zijn onderverdeeld in vier categorieën, namelijk delictskenmerken, persoonskenmerken van de dader, persoonskenmerken van het slachtoffer en kenmerken met betrekking tot de verhouding tussen slachtoffers en daders. In dit onderzoek wordt met de waargenomen ernst de ernst bedoeld die door een algemene derde partij wordt beoordeeld en dus niet betrokken is bij de specifieke misdrijven die beoordeeld worden.

Onder delictskenmerken worden kenmerken die invloed hebben op de aard van een delict verstaan. In 1989 introduceerde Warr twee dimensies waaruit de waargenomen ernst van misdrijven zou bestaan. De normatieve evaluatie van misdrijven, morele verwerpelijkheid genoemd, en de objectieve oordelen over de mate van schade aan slachtoffers. Door respondenten zowel de ernst, morele verwerpelijkheid en mate van schade van misdrijven te laten beoordelen concludeert Warr dat de perceptie van ernst van een misdrijf vooral afhangt van de meest dominante dimensie aanwezig in een misdrijf. Wanneer een misdrijf bijvoorbeeld meer moreel verwerpelijk is dan schadelijk wordt de ernst vooral beoordeeld op de morele verwerpelijkheid, maar wanneer een misdrijf vooral schadelijk en minder moreel verwerpelijk is beoordelen mensen de ernst vooral aan de hand van de mate van schade. (Warr, 1989). Alter, Kernochan en Darley (2007) beargumenteren dat in het onderzoek van Warr geen empirische conclusies getrokken kunnen worden over de effecten die morele verwerpelijkheid en de mate van schade onafhankelijk van elkaar op de ernst hebben. Daarom hebben zij in een soortgelijk onderzoek delictscenario's gebruikt waarbij de scenario's alleen moreel verwerpelijk, alleen schadelijk of zowel moreel verwerpelijk en schadelijk zijn. Uit de bevindingen werd geconcludeerd dat het beoordelen van misdrijven vooral gebaseerd wordt op de dimensie morele verwerpelijkheid (Alter et al., 2007). Blum-

West verdeelt de mate van schade nog verder onder in economische schade, emotionele schade en potentiële schade (Blum-West, 1985). Naast de morele verwerpelijkheid en schade speelt bij de ernst van misdrijven ook mee of het misdrijf in een persoonlijke of publieke omgeving heeft plaatsgevonden (waarbij een persoonlijke omgeving ernstiger wordt bevonden dan een publieke omgeving), of er een wapen is gebruikt en of er ander geweld gebruikt is (Lynch & Danner, 1993). Tot slot hebben Rossi, Simpson en Miller aangetoond dat het bij het bepalen van de ernst van belang is of een delict werkelijk gepleegd is of slechts gepoogd is te plegen (Rossi, et al., 1985).

Daarnaast zijn er ook kenmerken die betrekking hebben op de dader en het slachtoffer bij het bepalen van de ernst van misdrijven zoals het geslacht, de leeftijd, etniciteit en werkstatus van dader en slachtoffer (Rossi, et al, 1985; Lynch & Danner, 1993). Andere dimensies van ernst zijn volgens Lynch en Danner of het slachtoffer de dader heeft geprovoceerd, of het slachtoffer ten tijde van het misdrijf aanwezig was en of het slachtoffer lichamelijk letsel heeft opgelopen (Lynch & Danner, 1993). Ook of de dader onder invloed van alcohol of drugs was ten tijde van het misdrijf, of er verzachtende omstandigheden zijn met betrekking tot de mentale gesteldheid van de dader en of de dader een strafblad heeft zij relevant voor het bepalen van de ernst (Rossi, et al., 1985). Blum-West geeft ook nog aan dat de intentie en het motief belangrijke voorspellende dimensies zijn van de ernst. Tot slot zijn er nog een aantal dimensies die niet los van de dader of slachtoffer gezien kunnen worden, maar waarbij het juist om de verhouding tussen slachtoffer en dader gaat. Een voorbeeld hiervan is de meerder- of minderjarigheid van de dader en het slachtoffer. Het wordt over het algemeen als ernstiger gezien wanneer de dader volwassen is en het slachtoffer minderjarig is dan wanneer zowel dader als slachtoffer meerderjarig zijn. Ook of de dader en het slachtoffer elkaar kenden heeft invloed op de ernst van een misdrijf (Rossi, et al., 1985).

In bovenstaande studies zijn verschillende methoden gebruikt. In de onderzoeken van Sellin en Wolfgang (1964) en Rossi, et al (1985) wordt de term ernst niet gedefinieerd waardoor respondenten verschillende ideeën konden hebben over wat onder de ernst wordt verstaan. Ook werd er maar naar een beperkt aantal dimensies gevraagd. Om deze reden gaf Blum-West wel een definitie van ernst en maakte gebruik van open vragen om alle meespelende factoren te kunnen onderzoeken. Een tweede verschil is dat veel onderzoekers gebruik maakten van delictscenario's (Sellin & Wolfgang, 1964, Rossi, et al., 1985; Warr, 1989; Alter, et al., 2007). Lynch en Danner bekritisieren het gebruik hiervan omdat respondenten bij delictscenario's "a priori" veronderstellingen over het misdrijf maken aangezien niet alle mogelijke variabelen en omstandigheden bekend zijn in deze scenario's (Lynch & Danner, 1993). In tegenstelling tot deze scenario's gebruikten zij werkelijk gebeurde misdrijven en ondervroegen zij de werkelijke slachtoffers. Een laatste verschil is het gebruik van verschillende groepen respondenten, bijvoorbeeld studenten in het onderzoek van Alter, et al (2007) en inwoners van een gemeente in het onderzoek van Warr (1989). Bij bovengenoemde verschillen dient rekening gehouden te worden met de bevinding van Rossi en Waite (1974) dat het een vereiste is dat de

maatschappij consensus heeft over specifieke misdrijven om tot een valide maat van ernst te komen. Resultaten laten zien dat ondanks dat er wel individuele verschillen zijn in het beoordelen van ernst, denk hier bij aan geslacht, etniciteit, leeftijd, opleiding, etc., er wel een relatieve consensus bestaat onder subgroepen over de ernst van misdrijven (Rossi & Waite, 1974).

In bovengenoemde onderzoeken zijn veel verschillende dimensies gebruikt om de ernst van misdrijven te meten. Deze zijn in één tabel samengevoegd in bijlage 1. De morele verwerpelijkheid en mate van schade zijn het meest gebruikt. Ook zijn er meer objectieve en dus makkelijk meetbare dimensies gevonden zoals het gebruik van een wapen en het geslacht en de leeftijd van dader en slachtoffer. Een groot deel van deze dimensies zullen ook in dit onderzoek gebruikt worden om de ernst van misdrijven te bepalen bij Slachtoffer in Beeld.

Categoriseren van misdrijven

Om misdrijven met elkaar te kunnen vergelijken en conclusies te kunnen trekken over de zwaarte van misdrijven bij Slachtoffer in Beeld is er een categorieënsysteem van ernst nodig. Het ordenen van de misdrijven naar ernst is in de literatuur op verschillende manieren uitgevoerd. O'Connell en Whelan (1996) vergelijken drie onderzoeken waarin de perceptie van ernst van misdrijven gemeten wordt en een rangschikking is gemaakt. Uit deze vergelijking wordt geconcludeerd dat de rangordes uit de verschillende onderzoeken opvallend veel overeenkomen. Vooral in de ernstigste misdrijven zoals moord of een overval is hoge consensus. De kleinere misdrijven (bijvoorbeeld inbraak) verschillen iets meer in de beoordeelde ernst. Rosenmerkel (2001) maakt onderscheid tussen drie categorieën misdrijven, namelijk gewelddadige misdrijven, diefstal van eigendom en witteboordencriminaliteit. Uit de resultaten blijkt dat gewelddadige misdrijven duidelijk als meest ernstige worden beoordeeld, en witteboordencriminaliteit en eigendomsdelicten respectievelijk als minder ernstig worden beschouwd. Tussen de twee laatstgenoemde categorieën zit een veel kleiner verschil dan tussen witteboordencriminaliteit en gewelddadige delicten. Een belangrijk detail is dat ook al kan de gemiddelde ernst van de groepen gerangschikt worden, er ook individuele uitschieters zijn. Zo zijn er bijvoorbeeld ook geweldsmisdrijven met een lage ernstscore of eigendomsdelicten met juist een hele hoge ernstscore. Hierdoor kan deze rangschikking niet zomaar als categorieënsysteem worden overgenomen tijdens dit onderzoek (Rosenmerkel, 2001).

Tijdens een onderzoek naar verschil in recidive in Europa door Wartna, et al. (2012) is een hele andere manier ontwikkeld om de ernst te meten en een categorieënsysteem te creëren. In dit onderzoek werd het percentage van daders die voor een bepaald delict een gevangenisstraf kregen vermenigvuldigd met de gemiddelde duur van de gevangenisstraf die voor dit bepaalde delict gegeven werd (Wartna et al, 2012). Dit heeft geleid tot een systeem waarin een ernstmaat van misdrijven is ontstaan naar wetsartikel uit het strafrecht. Wartna heeft voor gebruik tijdens dit onderzoek het schema wat hieruit voort komt over de misdrijven in 2004 in Nederland beschikbaar gesteld. Hierin is ook de mate waarin

een misdrijf voorkwam ten opzichte van de totale misdrijvenpopulatie meegenomen. Op basis van dit systeem kunnen er X categorieën worden gemaakt aan de hand van de verdeling op de ernstmaat, de ernstigste categorie kan bijvoorbeeld uit de 25 % zwaarste misdrijven van alle misdrijven die voorkomen in de lijst bestaan. Dit systeem kan in dit huidige onderzoek gebruikt worden als redelijk objectieve meetlat. Dit maakt het mogelijk te onderzoeken of de dimensies die onder “bepalen ernst” beschreven zijn tot dezelfde rangordening van misdrijven naar ernst komt als het systeem van Wartna.

Er kan geconcludeerd worden dat in bovengenoemde onderzoeken verschillende manieren zijn gebruikt om de ernst van misdaden te bepalen. De rangordening van misdrijven kan gedaan worden op basis van subjectieve dimensies of aan de hand van een objectieve meetlat. In dit onderzoek naar het bepalen van ernst van misdrijven in de context van slachtoffer-daderbemiddeling zullen beide methoden worden onderzocht.

Hypothesen

Indien het mogelijk is om de ernst van misdrijven op een objectieve manier te bepalen, dan is de verwachting dat de meldingen van Slachtoffer in Beeld die tot bemiddeling leiden zowel lichte als zware misdrijven bevatten, waarbij de meerderheid lichte misdrijven betreft. De verwachting dat de meerderheid lichte misdrijven betreft, ontstaat uit de zoals in de inleiding beschreven perspectieven van Van Garsse, Pemberton en Weijers dat bemiddeling voor slachtoffers van zware misdrijven te traumatisch is of dat er te beschermend met de slachtoffers wordt omgegaan (Van Garsse, 2012; Pemberton, 2012; Weijers, 2012). Dat er ook zware misdrijven worden aangemeld wordt onder andere verwacht naar aanleiding van de uitbreiding naar volwassen daders zoals Van Burik beschrijft. Volwassen daders zouden vaker ernstige misdrijven plegen dan minderjarige daders waardoor na 2010 meer ernstige misdrijven worden verwacht (Van Burik, et al., 2010). Daarnaast is er ook in andere landen in Europa gebleken dat slachtoffers van zware misdrijven wel degelijk behoefte hebben aan slachtoffer-daderbemiddeling (Heegen, 2002; Madsen, 2006).

Ten tweede wordt verwacht dat wanneer de misdrijven in vier categorieën van ernst worden verdeeld zowel de minst ernstige categorie als de meest zware categorie vaker eindigt in een poging dan een geslaagde bemiddeling in tegenstelling tot de tussencategorieën. Dit omdat bij de minst ernstige categorieën er door de slachtoffers weinig behoefte is aan bemiddeling omdat bij een groot deel van deze slachtoffers de impact van het misdrijf nihil is. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan delict zoals vernieling. Daarentegen is bij de meest ernstige misdrijven over het algemeen de impact dusdanig groot op het slachtoffer dat deze (nog) niet toe is aan bemiddeling. (Weijers, 2012; Pemberton, 2012)

Onderzocht wordt of het mogelijk is een instrument te ontwikkelen waarmee bemiddelaars van Slachtoffer in Beeld in de toekomst een valide inschatting van de ernst van misdrijven bij meldingen kunnen maken.

Methoden

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van het registratiebestand van de organisatie Slachtoffer in Beeld. De informatie die beschikbaar is in dit registratiebestand is voornamelijk door bemiddelaars (werkzaam voor Slachtoffer in Beeld) opgesteld. Het is daarnaast mogelijk dat het hoofdkantoor informatie heeft toegevoegd aan de bestanden. Het registratiebestand is opgebouwd uit verschillende 'zaken'. Een zaak bestaat uit één of meerdere delicten waarbij dezelfde dader(s) en slachtoffer(s) betrokken zijn. Wanneer een dader meerdere delicten heeft begaan met andere slachtoffers wordt dit als een aparte gekoppelde zaak gerapporteerd. In dit onderzoek is geen gebruik gemaakt van de zaken die gekoppeld waren aan de zaken uit de steekproef, wanneer een dader dus meerdere delicten met andere slachtoffers heeft begaan is er tijdens het onderzoek geen rekening gehouden met deze andere delicten omdat ze in een aparte zaak geregistreerd staan. De registratie van een zaak bestaat uit het aanmeldingsformulier, het afsluitingsformulier en alle correspondentie van de bemiddelaar naar slachtoffers en daders en de correspondentie tussen de bemiddelaar en het hoofdkantoor. Op het aanmeldingsformulier worden onder andere de gegevens van slachtoffer en dader, wie het initiatief heeft genomen tot bemiddeling, het soort delict en een omschrijving van het delict vermeld. Op het afsluitformulier wordt het resultaat van de bemiddeling vermeld, of dit voor of na de zitting plaatsvond en de motivatie waarom de betrokken partijen dan wel niet hebben deelgenomen aan de bemiddeling. In dit onderzoek is gebleken dat er een groot verschil is in de hoeveelheid informatie die per zaak aanwezig is.

Dataverzameling

In overleg met Slachtoffer in Beeld is er voor gekozen alle zaken die tussen 1 januari 2011 en 25 november 2012 (de datum ten tijde van de dataverzameling) zijn afgerond in dit onderzoek mee te nemen. Dit betrof in totaal 2345 zaken waaruit door middel van een aselechte steekproef 100 zaken (4,3%) zijn geselecteerd.

Om te controleren of de steekproef representatief is voor de gehele populatie van de aanmeldingen zijn er een aantal percentages berekend van de steekproef en vergeleken met de percentages uit het jaarverslag van Slachtoffer in Beeld 2011. Zoals in onderstaande tabel te zien is komen de percentages van de initiatiefnemer en de leeftijd van het slachtoffer aardig overeen. Er is echter een groot verschil in de leeftijd van de dader. In de data van dit onderzoek was 82% van de daders minderjarig terwijl dat in 2011 slechts 60% was. Daarnaast is er ook een verschil in de percentages van de uitkomst van bemiddeling, in deze data was er respectievelijk bij 22 % en 10% sprake van een gesprek en een briefwisseling terwijl dat volgens het jaarverslag respectievelijk 16% en 18% was. Deze verschillen zouden kunnen komen doordat de cijfers uit het jaarverslag alleen over 2011 gaan en de data uit dit onderzoek ook over een deel van 2012. Daarom zijn ook de percentages over alleen de zaken uit de steekproef uit 2011 weergegeven in de vierde kolom van tabel 1. Echter zijn de verschillen vrijwel

hetzelfde, een reden voor deze verschillen kan zijn dat de steekproef niet groot genoeg was om representatieve data te genereren.

Tabel 1. Representativiteit van de steekproef van 100 zaken uit het registratiebestand van Slachtoffer in Beeld.

Onderwerp	Jaarverslag Slachtoffer in Beeld 2011	Gehele data van dit onderzoek (2011 en deels 2012)	Data uit alleen 2011 uit dit onderzoek
Initiatief vanuit slachtoffer of dader	15 % slachtoffer 83% dader 2 % overige (nabestaanden e.d.)	15 % slachtoffer 85 % dader (overige niet geregistreerd)	18% slachtoffer 82% dader (overige niet geregistreerd)
Uitkomst bemiddeling	58% afwijzing/poging 16% gesprek 18% briefwisseling 7% pendelbemiddeling 1% echt-recht	58% afwijzing/poging 22% gesprek 10% briefwisseling 8% pendelbemiddeling 2% echt-recht	58% afwijzing/poging 18% gesprek 10% briefwisseling 12% pendelbemiddeling 2% echt-recht
Leeftijd slachtoffer	34% minderjarig 66% volwassen	38% minderjarig 62% volwassen	37% minderjarig 63% volwassen
Leeftijd dader	60% minderjarig 40% volwassen	82% minderjarig 18% volwassen	85% minderjarig 15% volwassen

De percentages uit het jaarverslag Slachtoffer in Beeld 2011 zijn vergeleken met de volledige data uit de steekproef en met de data uit de steekproef over alleen 2011.

Om de betrouwbaarheid van de ingeschatte ernst van de aangemelde delicten te vergroten zijn de zaken door verschillende beoordelaars gecodeerd. Alle drie beoordelaars zijn psychologiestudenten aan de Universiteit Twente. Alleen de hoofdbeoordelaar die beide methoden heeft gecodeerd was op de hoogte van de hypothesen. In dit onderzoek zijn twee methoden gebruikt om de ernst van het delict in elke zaak te bepalen, deze zullen later nog uitgelegd worden. Zoals ook in tabel 1 te zien, is de ernst van de delicten in alle zaken met behulp van beide methoden door de eerste beoordelaar ingeschat. Daarnaast is vijftig procent van de zaken bij elke methode door een tweede beoordelaar gecodeerd. Voor beide methoden is een verschillende tweede beoordelaar aangewezen zodat uitgesloten kan worden dat het coderen via de ene methode van invloed is op het coderen via de tweede methode of vice versa.

Tabel 2. Schema met de verdeling over codeurs en methode van coderen van de steekproef van 100 aangemelde zaken bij Slachtoffer in Beeld.

100 zaken		Methode	
		1	2
Beoordelaar	A	100	100
	B	50	0
	C	0	50

Vanaf mei 2012 is Slachtoffer in Beeld overgegaan op een digitale registratie waardoor er iets andere informatie in de zaken is geregistreerd in vergelijking met het oude registratiesysteem dat tot mei 2012 werd gebruikt. Om te voorkomen dat de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid alleen is gebaseerd op het nieuwe of alleen op het oude systeem zijn alle geselecteerde zaken op chronologische volgorde van aanmelding genummerd van 1 tot 100. Vervolgens heeft beoordelaar B alle oneven zaken en beoordelaar C alle even zaken gecodeerd. Bij beide methoden hebben de twee beoordelaars (A+B, of A+C) eerst vijf dezelfde zaken gecodeerd en de resultaten hiervan met elkaar vergeleken. Vervolgens is voor elke methode apart een invulinstructie ontwikkeld om afspraken te maken over hoe vragen en de beschikbare informatie geïnterpreteerd dient te worden. Deze instructie is voor beide methoden ten tijde van het coderen nog aangevuld en is te vinden in bijlage 3.

Zoals gezegd zijn er tijdens dit onderzoek twee verschillende methoden gebruikt om de ernst van de misdrijven uit de zaken die bij Slachtoffer in Beeld zijn aangemeld te onderzoeken. Deze methoden zullen hieronder uitgelegd worden.

Methode 1

Bij methode 1 wordt de waargenomen ernst van de aangemelde delicten ingeschat op basis van een aantal subjectieve en objectieve variabelen. Er is een codeerschema ontwikkeld welke gebaseerd is op de in de inleiding beschreven dimensies die volgens de gevonden literatuur ten grondslag liggen aan de ernst van misdrijven. Deze dimensies zijn ook terug te vinden in bijlage 1. Een aantal van deze dimensies zijn echter weggelaten omdat deze informatie niet beschikbaar was in de registratie van Slachtoffer in Beeld. In de laatste kolom van bijlage 1 is aangegeven welke variabelen wel gebruikt zijn in dit onderzoek. Het codeerschema te vinden in bijlage 2 bestaat uit zes onderwerpen die onderverdeeld zijn in verschillende variabelen. Het codeerschema bestaat uit zowel nominale als ordinale variabelen en bevat ook 0-4 puntsschalen. Er is voor gekozen om een groot aantal van de ordinale variabelen om te schalen naar een 0-4 puntsschaal op basis van de veronderstelde relatie van de variabelen met de ernst van misdrijven. In bijlage 5 is een tabel opgenomen waarbij per variabele is aangegeven wat de (in de literatuur veronderstelde) relatie is met de ernst van een misdrijf (bijvoorbeeld hogere scores op de variabele emotionele schade indiceert een ernstiger misdrijf). Een

voorbeeld hiervan is de variabele meerder- minderjarigheid slachtoffer en dader, waarbij vijf antwoordmogelijkheden waren. Door deze op volgorde van ernst te zetten heeft de meest ernstige antwoordmogelijkheid (dader is meerderjarig, slachtoffer is minderjarig) een score van 4 gekregen, de minst ernstige (zowel dader als slachtoffer is minderjarig) een score van 1 gekregen, etc. Wanneer er twee antwoordmogelijkheden zijn is de minst ernstig veronderstelde antwoordmogelijkheid een 0 en de ernstigst veronderstelde antwoordmogelijkheid een 4 toegekend. Dit om deze variabelen later makkelijker mee te kunnen nemen in een ernstscore. Het gaat hier om de volgende variabelen: omgeving delict, is het delict werkelijk gepleegd, wapen gebruikt, soort wapen gebruikt, ander geweld gebruikt, aanwezigheid slachtoffer, heeft dader eerder slachtoffers gemaakt, was dader onder invloed, was onder invloed van alcohol, drugs of medicijnen, psychische stoornis dader, bekenden van elkaar, meerder – en minderjarigheid dader en slachtoffer en verhouding geslachten. De codes die in het codeerschema staan genoteerd zijn de codes die uiteindelijk in de analyses zijn meegenomen.. Een nadeel hiervan is dat deze scores gebaseerd zijn op de veronderstelde ernst en daardoor zeer subjectief zijn. De variabele Provocatie is omgeschaald in tegengestelde richting zodat deze variabele op de juiste manier wordt meegenomen wanneer deze onderdeel wordt van de ernstscore. Tot slot zijn alle antwoordmogelijkheden “onbekend” of “niet te bepalen” behandeld als missende variabelen. Eén zaak is niet gecodeerd vanwege een tekort aan beschikbare informatie.

De interbeoordelaarsbetrouwbaarheid van methode 1 is per variabele van het codeerschema berekend. De interbeoordelaarsbetrouwbaarheid is bij de nominale en ordinale variabelen berekend met behulp van de Cohen's Kappa ($k = \frac{\% \text{ voor kans gecorrigeerde geobserveerde overeenkomst}}{\% \text{ voor kans gecorrigeerde potentiële overeenkomst}}$). De voor kans gecorrigeerde overeenkomst is afhankelijk van het aantal categorieën en de kans dat een beoordelaar per toeval hetzelfde antwoord zouden geven. Wanneer er bijvoorbeeld 4 categorieën zijn is de voor kans gecorrigeerde potentiële overeenkomst 75 %, namelijk een kans van 1 op 4 dat de beoordelaars bij toeval dezelfde categorie coderen. Voor de Cohen's Kappa is gekozen voor het criteria dat de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid acceptabel is vanaf .6.) en Bij de variabelen die op een 0-4 puntsschaal staan of daarnaar zijn omgeschaald is de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid berekend met behulp van de Pearson correlatie ($\rho(X, Y) = \frac{cov(X, Y)}{\sigma(X)\sigma(Y)}$). Voor de Pearsons correlatie is gekozen voor een acceptabel niveau vanaf .6.

Van de in totaal elf nominale en ordinale variabelen zijn acht variabelen gevonden die als acceptabel tot goed beschouwd worden met een Cohen's Kappa tussen de 0,67 en 1,00, met uitzondering van de variabelen “tijd tussen aanmelding en bemiddeling” met een Cohen's Kappa van 0,58, “leeftijd slachtoffer 1” met een Cohen's Kappa van 0,52 en “Leeftijd dader 1” met een Cohen's Kappa van 0,40. Deze lage betrouwbaarheid is veroorzaakt doordat de beoordelaars bij deze variabelen het aantal weken of jaren verschil tussen twee data uit het hoofd hebben gerekend waardoor waarschijnlijk rekenfouten zijn gemaakt. Dit had voorkomen kunnen worden door dit de computer te laten uitvoeren.

Over de overige variabelen die in de vorm van een 0-4 puntsschaal zijn gecodeerd of zijn omgeschaald naar deze schaal is ook de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid berekend. Van de 18 variabelen zijn 15 variabelen gevonden die significante overeenkomst vormen met een Pearson correlatie van tussen de 0,60 en 1,00, met uitzondering van de variabelen “Verhouding geslacht” met een correlatie van 0,20, “Omvang schade” met een correlatie van 0,53 en “Intentie plegen delict” met een correlatie van 0,28.

Tabel 4. Interbeoordelaarsbetrouwbaarheid nominale en ordinale variabelen van het codeerschema van methode 1. Een waarde > 0,6 is gezien als acceptabel.

Variabelen	Cohen's Kappa
Uitkomst aanmelding	0,918*
Bemiddeling voor of na rechtspraak plaatsgevonden	0,949*
Tijd tussen aanmelding en bemiddeling	0,577*
Tijd tussen delict en aanmelding	0,666*
Initiatief dader of slachtoffer	1,000*
Soort delict	0,683*
OM code	0,880*
Geslacht slachtoffer 1	0,862*
Geslacht dader 1	0,789*
Leeftijd slachtoffer 1	0,522*
Leeftijd dader 1	0,404*

* p<0,001

** p<0,002

* ** p<0,02

Tabel 5. Interbeoordelaarsbetrouwbaarheid van de (omgeschaalde) 0-4 puntsschalen van het codeerschema van methode 1. Een waarde > 0,6 is gezien als acceptabel.

Variabelen	Pearsons correlatie
Persoonlijke of publieke omgeving	0,859*
Wel of geen wapen gebruikt	1,000*
Soort wapen	1,000*
Geweld gebruikt	0,849*
Slachtoffer aanwezig	0,607*
Eerdere slachtoffers	1,000*
Bekenden van elkaar	0,828*
Meerderminderjarigheid	0,684*
Verhouding geslacht	0,203*
Morele verwerpelijkheid	0,716*
Omvang schade	0,531**
Emotionele schade	0,676*
Economische schade	0,862*
Potentiële schade	0,601*
Ernst geweld	0,779*
Provocatie	0,972*
Lichamelijk letsel	0,898*
Intentie plegen delict	0,275***

* p<0,001

** p<0,002

* ** p<0,02

Bij vier variabelen is het niet mogelijk om de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid te berekenen omdat er te weinig data aanwezig zijn of omdat de data van minimaal één van de beoordelaars constant is, wat wil zeggen dat er bij een variabele telkens dezelfde antwoordmogelijkheid is ingevuld. Het gaat hier

om de variabelen “of het delict werkelijk gepleegd is”, “of de dader onder invloed was”, “of de dader onder invloed was van alcohol, medicijnen of drugs” en “of de dader een psychische stoornis heeft”. Daarnaast was het ook niet mogelijk het geslacht en de leeftijd van slachtoffer 2, slachtoffer 3, dader 2 en dader 3 met elkaar te vergelijken omdat deze informatie vrijwel niet beschikbaar was of maar door één beoordelaar is ingevuld.

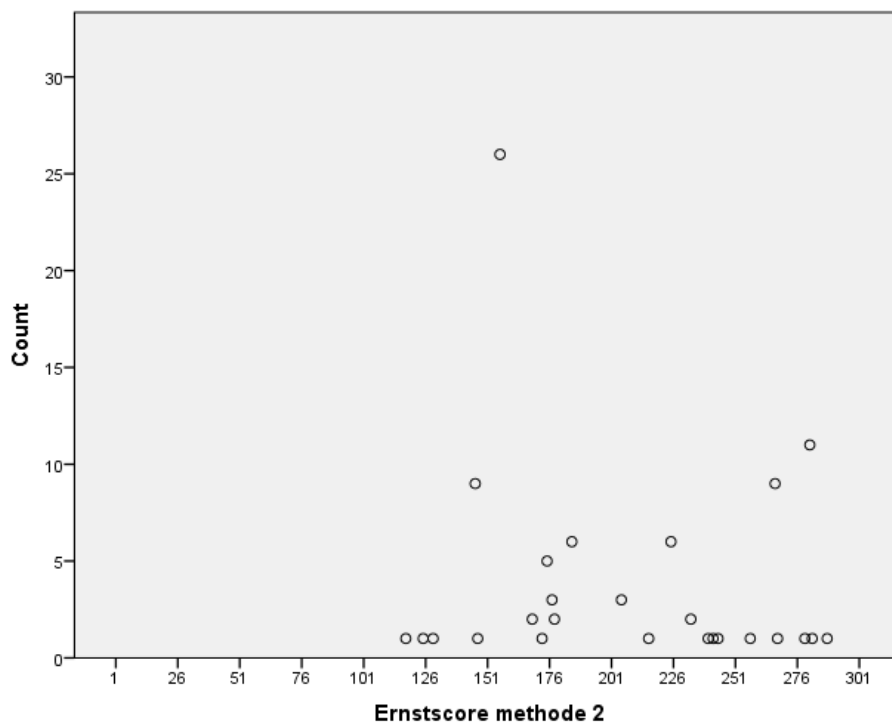
Method 2

Bij methode 2 wordt ook de ernst van de misdrijven die bij Slachtoffer in Beeld worden aangemeld ingeschat, maar hier door de misdrijven langs een schema van de populatie van misdrijven in Nederland te leggen dat is gerangschikt op ernst op basis van strafrechtelijke gegevens alleen. Dit schema is door Bouke Wartna (WODC) beschikbaar gesteld en bestaat uit de gehele populatie misdrijven waarvoor in 2004 in Nederland daders zijn veroordeeld op volgorde van ernst. Deze ernst is door Wartna et al. (2012) bepaald door bij elk delict het percentage van de daders die voor dat delict in 2004 een gevangenisstraf hebben gekregen te vermenigvuldigen met de gemiddelde opgelegde duur van die gevangenisstraf. Deze methode is gebruikt om ervoor te zorgen dat misdrijven die wel voorkomen in de populatie van misdrijven in 2004 maar die onder- of niet gerepresenteerd zijn in de aangemeldingen bij Slachtoffer in Beeld wel worden meegenomen in de conclusies over de ernst van de zaken bij Slachtoffer in Beeld. Daarnaast kan deze tweede methode als referentie worden gebruikt en kan onderzocht worden of de eerste methode tot dezelfde rangordening van ernst komt als de rangordening die ontstaat wanneer de delicten aangemeld bij Slachtoffer in Beeld in dit schema worden geplaatst.

Van elke zaak is er gekeken bij welke soort misdrijf uit dit schema het hoofddelict het beste past. Onder hoofddelict wordt het delict verstaan dat door de beoordelaar als belangrijkste delict wordt beschouwd in een zaak. In totaal waren er 302 soorten misdrijven aanwezig in het schema van Wartna welke een code hebben gekregen van 1 tot 302, waarbij 1 het minst ernstige en 302 het ernstigste misdrijf weergeeft. Hoe vaak elke ernstscore in de steekproef voorkwam is weergegeven in figuur 1. Door elk misdrijf in elke zaak uit de registratie van Slachtoffer in Beeld te plaatsen in het schema van Wartna (i.e. de code toe te kennen uit dit schema) is er een rangordening van de 100 zaken ontstaan. Beide beoordelaars hebben tijdens het coderen alle informatie in elke zaak gelezen om tot een besluit te komen. Wanneer er weinig informatie aanwezig was werd er uitgegaan van het basismisdrijf. Een voorbeeld hiervan is dat wanneer er slechts geregistreerd was dat het om een mishandeling ging maar niet geregistreerd stond of er sprake was van letsel of dat niet aangegeven werd om hoe zwaar letsel het ging, er is uitgegaan van eenvoudige mishandeling. Er zijn uiteindelijk twee zaken niet gecodeerd omdat er geen informatie over het delict aanwezig was. Over de data van de tweede methode is ook een interbeoordelaarsbetrouwbaarheid berekend, waarbij het resultaat een Cohen's Kappa van 0,76 is met een significantieniveau van $p < 0,001$. Dit indiceert een vrij goede en significante overeenkomst.

Figuur 1. Verdeling van de 100 gecodeerde misdrijven uit de zaken van Slachtoffer in Beeld aan de hand van hoe vaak de ernstscores uit het schema methode 2 zich voordoen. Er zijn in totaal 302 misdrijven in het gebruikte schema van Wartna te vinden, waarbij 1 de laagste en 302 de hoogste ernstscore betreft.

Statistische analyses

Voor het uitvoeren van de analyses is gebruik gemaakt van SPSS versie 20. Om te onderzoeken welke variabelen meegenomen kunnen worden in de ernstscore is een correlatiematrix berekend. Voor alle onderstaande verdere statistische analyses is alleen gebruik gemaakt van de coderingen van de eerste beoordelaar. Hierin zijn alleen de variabelen meegenomen die oorspronkelijk een 0-4 puntsschaal hadden of die zijn omgeschaald naar deze zelfde schaal. Uitgesloten van deze analyse zijn de variabelen waarbij onvoldoende interbeoordelaarsbetrouwbaarheid geconstateerd is en variabelen die te veel missende waarden bevatten (er is gekozen voor een grens van meer dan 45% omdat er onder deze grens met SPSS niet de benodigde statistische analyses mogelijk waren). Vervolgens is er op basis van de correlatiematrix tot vier opties voor mogelijke ernstmaten gekomen. Uiteindelijk is er voor elke ernstmaat een ernstscore berekend door het gemiddelde te nemen van de geselecteerde variabelen.

Om beide methoden met elkaar te vergelijken zijn aan de resultaten van beide methoden rangordnummers gegeven. Bij methode 1 is dit voor alle vier de mogelijke ernstmaten gedaan. Omdat

er sprake was van veel overeenkomende rangordes (ties) is er voor de analyse gekozen voor een Kendall's tau b correlatieanalyse.

Om de samenhang tussen de ernstscore en andere categorische variabelen zoals of er contact heeft plaatsgevonden tussen slachtoffer en dader, wie de initiatiefnemer was en of de rechtspraak voor of na de rechtszitting plaatsvond te onderzoeken is een binaire logistische regressieanalyse gebruikt.

Tot slot is de mate van ernst van de gecodeerde zaken van Slachtoffer in Beeld bepaald door categorieën te maken van de ernstscore die uit methode 1 en methode 2 zijn gekomen en te onderzoeken in welke categorieën de zaken van Slachtoffer in Beeld het vaakst voorkwamen.

Resultaten

Correlatie methode 1

Om te onderzoeken of de variabelen van methode 1 samen een ernstscore kunnen vormen zullen alleen de variabelen meegenomen worden die een acceptabele interbeoordelaarsbetrouwbaarheid hebben. Daarnaast zijn er een aantal variabelen niet meegenomen omdat er te veel missende waarden waren waardoor er geen significante conclusies over getrokken kunnen worden. Ook zijn zoals eerder genoemd vier variabelen afgevallen omdat de data constant was, dus omdat alle zaken vrijwel dezelfde score kregen. In methode 1 zijn zowel dichotome als continue variabelen gebruikt waardoor het niet mogelijk is een factoranalyse uit te voeren. Om de correlaties tussen de verschillende variabelen te berekenen zouden eigenlijk polychorische of tetrachorische correlaties moeten worden berekend. In verband met tijdsrestrictie tijdens dit onderzoek is hier niet voor gekozen maar is er in plaats daarvan een correlatiematrix ontwikkeld. De correlaties tussen continue variabelen zijn geanalyseerd op basis van de Pearsons correlatie, de correlatie tussen dichotome variabelen met behulp van binaire regressie en de correlaties tussen dichotome én continue variabelen door middel van point-biseriale correlatie. Deze correlaties zijn vermeld in de correlatiematrix in tabel 6.

Variabelen die ten grondslag liggen aan de ernst van misdrijven		Morele verwerpelijkheid	Emotionele schade	Economische schade	Potentiële schade	Omgeving delict	Gebruik wapen	Gebruikt geweld	Provocatie	Aanwezigheid slachtoffer	Lichamelijk letsel	Bekenden van elkaar	Meerder-jarigheid
Morele verwerpelijkheid	Pearson Sig.	1	,585 ,000	,047 ,342	,505 ,000	,156 ,095	,524 ,000	,375 ,000	,233 ,023	,276 ,004	,231 ,025	,152 ,086	,022 ,422
Emotionele schade	Pearson Sig.	,585 ,000	1	-,096 ,207	,744 ,000	-,030 ,407	,355 ,001	,163 ,081	,341 ,002	,392 ,000	,661 ,000	,076 ,262	,002 ,492
Economische schade	Pearson Sig.	,047 ,342	-,096 ,207	1	-,093 0,226	,177 ,090	,175 ,070	-,536 ,000	,435 ,000	-,526 ,000	-,239 ,027	-,315 ,005	,101 ,200
Potentiële schade	Pearson Sig.	,505 ,000	,744 ,000	-,093 0,226	1	-,118 ,184	,435 ,000	,042 ,369	,222 ,046	,421 ,000	,603 ,000	,118 ,173	,015 ,453
Omgeving delict	Pearson Sig.	,156 ,095	-,030 ,407	,177 ,090	-,118 ,184	1	Exp (B)= 4,024 ,200	-,102 ,088	,214 ,044	Exp (B)= ,395 ,231	-,075 ,287	Exp (B)= 0,426 0,222	,060 ,313
Gebruik wapen	Pearson Sig.	,524 ,000	,355 ,001	,175 ,070	,435 ,000	Exp (B)= 4,024 ,200	1	-,031 ,392	,242 ,023	Exp (B)= 0,000 ,998	,005 ,484	Exp (B)= 1,167 0,776	-,033 ,395
Gebruikt geweld	Pearson Sig.	,375 ,000	,163 ,081	-,536 ,000	,042 ,369	-,102 ,088	-,031 ,392	1	-,399 ,001	,207 ,029	,086 ,239	-,033 ,390	-,203 ,036
Provocatie	Pearson Sig.	,233 ,023	,341 ,002	,435 ,000	,222 ,046	,214 ,044	,242 ,023	-,399 ,001	1	-,183 ,059	,073 ,292	-,346 ,002	,209 ,044

Aanwezigheid slachtoffer	Pearson Sig.	,276 ,004	,392 ,000	-,526 ,000	,421 ,000	Exp (B)= ,395 ,231	(Exp)B=0,0 00 ,998	,207 ,029	-,183 ,059	1	,323 ,003	Exp (B)= 0,375 0,171	-,092 ,197
Lichamelijk letsel	Pearson Sig.	,231 ,025	,661 ,000	-,239 ,027	,603 ,000	-,075 ,287	,005 ,484	,086 ,239	,073 ,292	,323 ,003	1	,048 ,354	,102 ,206
Bekenden van elkaar	Pearson Sig.	,152 ,086	,076 ,262	-,315 ,005	,118 ,173	Exp (B)= 0,426 0,222	Exp (B)= 1,167 0,776	-,033 ,390	-,346 ,002	Exp (B)= 0,375 0,171	,048 ,354	1	-,235 ,019
Meerder- minderjarigheid	Pearson Sig.	,022 ,422	,002 ,492	,101 ,200	,015 ,453	,060 ,313	-,033 ,395	-,203 ,036	,209 ,044	-,092 ,197	,102 ,206	-,235 ,019	1

De Exp (B) waarden zijn berekend omdat het hier gaat om de verbanden tussen twee dichotome variabelen, deze kunnen niet op een betrouwbare manier worden gemeten met behulp van de Pearson correlatie. Een significante Exp(B) geeft aan dat er sprake is van een significante relatie tussen de twee variabelen. De grootte van Exp (B) geeft de richting van het verband weer. Wanneer Exp (B) kleiner is dan 1 betekent dat een toename op de voorspellende variabele gepaard gaat met een afname op de afhankelijke variabele. Een Exp (B) groter dan 1 betekent dat een toename op de voorspellende variabele gepaard gaat met ook een toename op de afhankelijke variabele.

Aan de hand van deze correlatiematrix zijn vier opties opgesteld die samen de ernstscore zouden kunnen vormen. Voor elke optie zijn andere criteria waaraan ze voldoen van toepassing. De eerste optie die ernstmaat 1 genoemd zal worden bestaat uit alle items die significant met elkaar correleren met een correlatie $>.35$. Ernstmaat 2 bestaat uit alle items die significant met elkaar correleren $>.23$ met uitzondering van de correlatie tussen de items “gebruik wapen” en “lichamelijk letsel”. De items van ernstmaat 3 correleren allemaal significant met elkaar met een correlatie $>.23$. Echter geeft de binaire regressie geen significante samenhang weer tussen de items “aanwezigheid slachtoffer” en “gebruik wapen”. Maar de Pearson Chi-square geeft wel aan dat deze variabelen niet onafhankelijk van elkaar zijn met $\chi^2(1, N=85) = 3,637, p = 0,056$. Om deze reden zijn deze variabelen toch meegenomen in ernstmaat 3. Tot slot bestaat ernstmaat 4 uit alle items die significant correleren met een correlatie $>.22$, met uitzondering van de correlatie tussen de items “gebruik wapen” en “lichamelijk letsel” en tussen de items “provocatie” en “lichamelijk letsel”.

Tabel 7. Opties ernstmaten gebaseerd op de correlatiematrix, waarmee een ernstscore kan worden berekend.

Ernstmaat 1	Ernstmaat 2	Ernstmaat 3	Ernstmaat 4
Morele verwerpelijkerheid	Morele verwerpelijkerheid	Morele verwerpelijkerheid	Morele verwerpelijkerheid
Emotionele schade	Emotionele schade	Emotionele schade	Emotionele schade
Potentiële schade	Potentiële schade	Potentiële schade	Potentiële schade
Gebruik wapen	Gebruik wapen	Gebruik wapen	Gebruik wapen
	Lichamelijker letsel	Lichamelijker letsel	Lichamelijker letsel
		Aanwezigheid slachtoffer	Aanwezigheid slachtoffer
			Provocatie

Berekenen en vergelijken ernstscore

Om te kunnen testen of methode 1 en methode 2 tot dezelfde rangordening van ernst van de zaken van Slachtoffer in Beeld komen, is er voor methode 1 een ernstscore ontwikkeld. Deze ernstscore is voor alle vier de ernstmaten berekend, om vervolgens te testen welke het beste overeenkomt met rangordening van methode 2. De ernstscore is berekend door het gemiddelde van de geselecteerde items te nemen waardoor er een schaal ontstaat met waarden tussen 0 en 4.

Om de scores van methode 1 met die van methode 2 te vergelijken zijn zowel de scores van alle vier de ernstmaten van methode 1 als de scores van methode 2 gerangschikt. Er is een Kendall's tau b correlatieanalyse uitgevoerd over de rangordes voor alle vier hierboven beschreven ernstmaten. Daarnaast zijn ook Pearson correlaties berekend tussen de vier ernstmaten van methode 1 en de werkelijke ernstscore uit het schema van Wartna. Tijdens het coderen zijn de 302 misdrijven namelijk een code toegekend maar in het schema staat ook een ernstscore vermeld welke varieert tussen de 0 en 2190. Omdat de gegeven coderingen niet evenredig zijn is het ook interessant om te zien of deze beide continue variabelen significant zijn. Deze resultaten staan beschreven in tabel 8.

Tabel 8. Vergelijken van de rangordes van misdrijven naar ernst tussen twee methoden. Bij methode 1 is de waargenomen ernst van misdrijven gecodeerd op basis van subjectieve en objectieve variabelen die ten grondslag liggen aan de ernst van misdrijven, bij methode 2 is dit gedaan op basis van strafrechtelijke gegevens. Voor methode 1 zijn de in tabel 7 beschreven vier mogelijke ernstmaten gebruikt.

Vergelijking	Kendall's tau b correlatie	Pearsons correlatie
Ernstmaat 1 van methode 1 – methode 2	0,485*	0,513*
Ernstmaat 2 van methode 1 – methode 2	0,486*	0,473*
Ernstmaat 3 van methode 1 – methode 2	0,471*	0,451*
Ernstmaat 4 van methode 1 – methode 2	0,490*	0,509*

* $p < 0,001$

Uit tabel 8 blijkt dat er tussen alle vier de ernstmaten en methode 2 significant een overeenkomende rangordening is. De Kendall's tau b geeft de sterkte van deze correlatie aan en hieruit blijkt dat ernstmaat 4 de meest sterke correlatie heeft van 0,490. Om deze reden zal in de verdere analyses met betrekking tot de samenhang met categorische variabelen en het bepalen van de ernst van de aanmeldingen bij Slachtoffer in Beeld ernstmaat 4 gebruikt worden. Daarnaast blijkt ook dat de Pearson correlatie van alle vier de ernstmaten significant zijn met een correlatie tussen .45 en .52 .

Samenhang ernstscore en categorische variabelen

Om te berekenen of er sprake is van samenhang tussen de ernstscore en andere categorische variabelen zijn onderstaande analyses toegepast op de ernstmaat (4).

Uitkomst bemiddeling- Door middel van een binaire logistische regressie is onderzocht of de ernstscore samenhangt met het feit of er door bemiddeling wel of geen sprake van contact is geweest tussen slachtoffer en dader. Er blijkt geen significante samenhang te zijn, $\chi^2(1, 96) = 0,388$, $p = 0,533$. Daarnaast is ook onderzocht of er sprake is van een curvilineair verband, omdat er verwacht wordt dat er geen contact bij een lage ernst, wel contact bij lichte tot redelijke ernst en weer geen contact bij een hoge ernst plaatsvindt. Bij de product-term is $\chi^2(1, 96) = 0,376$, $p = 0,540$, er is dus geen sprake van een curvilineair verband omdat de product-term niet significant is. Omdat er geen samenhang en geen

curvilineair verband blijkt te zijn tussen de ernstscore en de uitkomst van de bemiddeling wordt de hypothese dat vooral lichte en zware misdrijven vaker in een poging eindigen dan de tussencategorieën verworpen.

Initiatiefnemer verzoek bemiddeling – Door middel van een binaire logistische regressie blijkt dat de ernstscore niet significant samenhangt met wie het initiatief heeft genomen tot bemiddeling, $\chi^2(1, 96) = 0,484$, $p = 0,487$.

Bemiddeling voor of na rechtspraak – Door middel van binaire logistische regressie blijkt de samenhang tussen de ernstscore en of bemiddeling voor of na de rechtszitting heeft plaats gevonden niet significant, $\chi^2(1, 96) = 0,554$, $p = 0,457$.

Ernst zaken Slachtoffer in Beeld

Om de ernst van de misdrijven van de zaken die bij Slachtoffer in Beeld worden aangemeld te bepalen zijn de resultaten van zowel methode 1 als methode 2 in vier categorieën verdeeld. Aangezien de ernstscore van methode 1 een score heeft tussen de 0 en 4 terwijl methode 2 een score kan hebben tussen de 1 en 302 worden deze schalen eerst met elkaar gesynchroniseerd. Omdat er 4 categorieën worden gemaakt wordt de ernstscore van methode 1 met 75,5 vermenigvuldigd (=302/4). Vervolgens zijn de percentages berekend van het aantal zaken dat in elke categorie voorkomt voor zowel methode 1 (zie tabel 9) als methode 2 (zie tabel 10). Voor methode 2 zijn er vier categorieën gecreëerd aan de hand van de cumulatieve percentages van hoe vaak een misdrijf voorkomt. Elke categorie bestaat uit een cumulatief percentage van voorkomen van 25%.

Tabel 9. Percentages van vóórkomen zaken in categorieën van ernst volgens twee verschillende methoden. Bij methode 1 (ernst van misdrijven gebaseerd op subjectieve dimensies) zijn alle scores op de schaal van 0-4 vermenigvuldigd met 75,5 om tot dezelfde schaal als in methode 2 (ernst van misdrijven gebaseerd op strafrechtelijke gegevens) te komen. Bij methode 2 zijn de categorieën gebaseerd op het cumulatieve percentage gebaseerd op hoe vaak een misdrijf in 2004 in vergelijking met de volledige misdrijvenpopulatie voorkwam.

Categorie	Percentage volgens	
	Methode 1	Methode 2
Categorie 1 (score tussen 0 en 132)	32%	3,1%
Categorie 2 (score tussen 133 en 156)	14,4%	36,7%
Categorie 3 (score tussen 157 en 186)	7,2%	19,4%
Categorie 4 (score tussen 187 en 302)	46,4%	40,8%

Zoals in bovenstaande tabellen te zien is, komen de percentages in de categorieën tussen de verschillende methoden niet goed met elkaar overeen. Er is onderzocht door middel van de Cohen's

Kappa of deze categorieën significant van elkaar verschillen. Hieruit blijkt dat de categorieën inderdaad significant met een significante Cohen's Kappa van 0,282, welke onder de acceptabele waarde van 0,6 ligt. Hieraan kunnen verschillende oorzaken ten grondslag liggen. Zo zijn de scores van methode 2 niet evenredig, een score van 300 is bijvoorbeeld niet twee keer zo ernstig als een score van 150. Hierdoor zijn de categorieën van beide methoden waarschijnlijk niet gelijk in ernst verdeeld ook al zijn ze wel beide naar een schaal van 1-302 omgezet. Tot slot bestaat methode 2 uit de gehele populatie misdrijven, en een groot deel van deze misdrijven komt niet voor in de steekproef van 100 zaken die is genomen. Zo komen de codes 1 tot 118 helemaal niet voor in de steekproef wat er toe leidt dat er nauwelijks zaken in de eerste categorie vallen terwijl je dat wel zou verwachten op basis van de ernstscore van methode 1. Er kan geconcludeerd worden dat de categorieën van beide methoden niet met elkaar vergeleken kunnen worden omdat het om geheel andere maten gaat, maar dat er wel conclusie getrokken kunnen worden over de overeenkomst tussen de rangordes van de misdrijven uit de steekproef van beide methoden.

Nu is de vraag op basis van welke methode het beste conclusies getrokken kunnen worden over de ernst van de misdrijven van de zaken die bij Slachtoffer in Beeld binnenkomen. Omdat bij methode 2 de gehele populatie van misdrijven is meegenomen is deze methode het meest betrouwbaar om iets te zeggen over de ernst van de misdrijven. Uit tabel 10 blijkt dat de misdrijven die aangemeld zijn bij Slachtoffer in Beeld vooral voorkomen in de tweede (36,7%) en vierde (40,8%) categorie. Dit komt niet overeen met de hypothese dat de aanmeldingen vooral lichte misdrijven betreft, maar wel met de stelling dat de aanmeldingen ook een aantal zware misdrijven betreft.

Instrument bepalen ernst voor Slachtoffer in Beeld

Zoals in de inleiding beschreven is, was één van de doelen van dit onderzoek om te onderzoeken of het mogelijk is een instrument te ontwikkelen waarmee bemiddelaars van Slachtoffer in Beeld in de toekomst een valide inschatting van de ernst van misdrijven bij aanmeldingen kunnen maken. In verband met gebruiksvriendelijkheid en efficiëntie is dit instrument gebaseerd op de combinatie van de zeven variabelen die de beste overeenkomst in rangordening van ernst liet zien tussen de twee methoden, en niet op methode 2. Hoe dit instrument er uit ziet is weergegeven in bijlage 6.

Discussie en conclusie

Het doel van dit onderzoek was om te bestuderen hoe de waargenomen ernst van misdrijven betrouwbaar gemeten kan worden in de context van slachtoffer-daderbemiddeling.. Daarnaast is er onderzocht hoe ernstig de misdrijven die bij Slachtoffer in Beeld worden aangemeld zijn in relatie tot de populatie van misdrijven die zich voordoen in Nederland. Het belang hiervan is dat Slachtoffer in Beeld op de hoogte is van de verschillende soorten ernst van misdrijven die ze behandelen en ook kunnen onderzoeken of zaken die lichte misdrijven betreffen een andere aanpak vergen dan zaken die zware misdrijven betreffen.

Ontwikkelen ernstmaat

In dit onderzoek is nagegaan welke dimensies ten grondslag liggen aan de waargenomen ernst van misdrijven. Uit eerdere literatuur is gebleken dat er verschillende wetenschappers verschillende dimensies hebben gevonden die samenhangen met de ernst van misdrijven. Met behulp van deze dimensies zijn de resultaten tot stand gekomen. Er zijn tijdens dit onderzoek twee verschillende methoden gebruikt om de ernst van de aangemelde misdrijven bij Slachtoffer in Beeld in te schatten. Dit is bij de eerste methode gedaan met behulp van een codeerschema dat is gebaseerd op verschillende objectieve en subjectieve dimensies die ten grondslag zouden liggen aan de ernst van misdrijven. Bij de tweede methode is een schema van Wartna (2012) gebruikt waarin de populatie van misdrijven in Nederland in 2004 is gerangschikt op ernst op basis van strafrechtelijke gegevens alleen. Er is onderzocht of deze twee methoden tot dezelfde rangordening van misdrijven naar ernst komen. Uit de resultaten is gebleken dat de combinatie van zeven dimensies (morele verwerpelijkheid, emotionele schade, potentiële schade, lichamelijke schade, provocatie door het slachtoffer, gebruik wapen en aanwezigheid slachtoffer tijdens het delict) tot de grootste overeenkomst van rangordening leidt tussen de twee methoden. Het is opvallend dat deze voor een groot deel bestaan uit morele verwerpelijkheid en schade, de dimensies die volgens Warr (1989) de grootste rol spelen bij het bepalen van de ernst. De variabelen lichamelijke schade, provocatie, gebruik wapen en aanwezigheid slachtoffer zijn allemaal dimensies die Lynch en Danner (1993) beschrijven. Er is een significante correlatie tussen de rangordeningen van de twee methoden gevonden van .49. Daarnaast is er ook gekeken of in plaats van de rangorde de werkelijke continue ernstscores uit het schema van methode 2 overeenkomen met de ernstscores van methode 1. Ook deze bleken een significante correlatie te hebben tussen de .45 en .52. Dit is een mooi resultaat, echter zouden de twee methoden misschien nog meer met elkaar overeen kunnen komen wanneer er nog meer dimensies die aan de ernst van misdrijven ten grondslag kunnen liggen gevonden worden.

Ernst van zaken Slachtoffer in Beeld

Om de ernst van de misdrijven in de zaken van Slachtoffer in Beeld te bepalen zijn de resultaten uit de tweede methode gebruikt. Hierbij dient echter rekening gehouden te worden dat deze methode als redelijk objectieve methode wordt gezien maar dat deze niet per se de waarheid bevat. Zo zijn de delicten in deze methode door beoordelaars gecodeerd wat de resultaten enigszins subjectief maken. Daarnaast bestaat het schema dat is gebruikt ook uit misdrijven waar geen slachtoffers bij zijn betrokken, hierdoor kan het beeld van de verdeling van ernst van de zaken bij Slachtoffer in Beeld vertekend zijn. De misdrijven die in 2004 in Nederland gepleegd zijn, zijn in vier categorieën verdeeld op basis van cumulatieve percentages van voorkomen. Tegen de verwachting in, blijkt uit de resultaten van de tweede methode dat er tussen de zaken van Slachtoffer in Beeld weinig misdrijven zitten die in de laagste categorie van ernst voorkomen. Dit zou kunnen komen doordat voor deze kleine vergrijpen minder aangifte wordt gedaan en slachtoffers en daders daardoor minder snel met Slachtoffer in Beeld in aanraking komen en niet op de hoogte zijn van bemiddeling. Ook is het mogelijk dat de misdrijven

niet genoeg impact op slachtoffer en dader hebben gemaakt waardoor ze geen behoefte hebben aan bemiddeling zoals ook Pemberton beschrijft (Pemberton, 2012). Daarnaast zitten er veel zaken in de tweede (36%), derde (19%) en vierde (40%) categorie, wat deels overeenkomt met de verwachting dat er ook zaken met misdrijven uit de zwaarste categorie in de meerderheid zijn. De verdeling van misdrijven over de vier categorieën van ernst die uit de eerste methode resulteren, komen niet helemaal overeen met die van de tweede methode. Echter blijkt ook uit de eerste methode blijkt dat er een groot percentage (46%) misdrijven in de zwaarste categorie vallen. Gedacht werd dat het openstellen van bemiddeling voor volwassen daders in 2010 hiervan een mogelijke oorzaak is. Echter blijkt uit de representativiteitgegevens dat in de genomen steekproef slechts een klein aandeel van de daders meerderjarig is. Om deze reden is het interessant om te onderzoeken of deze verdeling van ernst al jaren gelijk is of dat er wel de verwachte toename van zware misdrijven is geweest en wat hiervan dan de oorzaak is.

Ook de samenhang tussen de ernst van zaken en andere onderzochte feiten zijn gemeten. Echter blijkt dat er geen significante samenhang gevonden is tussen de ernst en de uitkomst van bemiddeling, tussen de ernst en de tot bemiddeling initiatiefnemende partij en niet tussen de ernst en of de bemiddeling voor of na de zitting heeft plaatsgevonden. Het is mogelijk dat de samenhang hiertussen er in de praktijk werkelijk niet is, maar het is ook mogelijk dat de steekproef niet groot genoeg was om tot juiste conclusie te kunnen komen. Bij het toetsen van de representativiteit van de steekproef (tabel 1) is namelijk gebleken dat de steekproef niet volledig overeenkomt met dezelfde gegevens die uit het jaarverslag van Slachtoffer in Beeld uit 2011 komen.

Tot slot is er een instrument ontwikkeld welke bemiddelaars kunnen invullen om de ernst van het misdrijf uit een zaak te bepalen. Dit instrument is opgebouwd uit de zeven dimensies die samen tot de beste overeenkomst kwamen met methode 2. Het verdient aanbeveling om te onderzoeken of dit instrument in de praktijk ook werkt. Belangrijke informatie hierbij is of bemiddelaars tot dezelfde ernstscore komen wanneer ze het instrument gebruiken en of bemiddelaars het instrument als toegevoegde waarde aan hun werk beschouwen.

Limitaties

Dit onderzoek is aan een aantal beperkingen onderhevig waar bij het trekken van conclusies rekening mee gehouden dient te worden. Zo zijn er slechts 100 zaken onderzocht en uit de controle van de representativiteit van deze gegevens blijkt dat de gegevens niet helemaal met de cijfers over heel 2011 uit het jaarverslag van Slachtoffer in Beeld overeen komen. Deze verschillen zijn echter niet heel groot waardoor er óók niet met zekerheid kan worden gezegd dat de ernst van de misdrijven niet representatief is. Om dit te controleren zou een groter aantal zaken aan de hand van methode 2 gecodeerd moeten worden om te kijken of er verschil is in de percentages van zaken die in de verschillende categorieën van ernst vallen.

Daarnaast is deze dataset gebaseerd op de informatie die in het registratiebestand van Slachtoffer in Beeld aanwezig was. Het is mogelijk dat er in de werkelijkheid meer omstandigheden bij de zaken betrokken waren maar die niet meegenomen zijn doordat deze informatie niet beschikbaar was. Ook was er een vrij groot verschil in de informatie die per zaak aanwezig was wat de ernstscore van individuele zaken en de code van methode 2 kan hebben beïnvloed. Het bepalen van welke dimensies meespelen met de ernst van misdrijven is in dit onderzoek uitgevoerd in de context van slachtoffer-daderbemiddeling. Dat tot nu toe alleen deze dimensies zijn beschreven in de gevonden literatuur betekent nog niet dat deze lijst uitputtend is. Ook is niet bekend of dit onderzoek in andere gebieden tot dezelfde resultaten zal leiden en dus generaliseerbaar is.

Het codeerschema van methode 1 heeft een aantal beperkingen. Zo is de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid van een aantal variabelen niet betrouwbaar gebleken. Deze variabelen zijn niet meegenomen in de verdere analyses waardoor dat de analyses niet belemmerd heeft. Echter is het mogelijk dat deze dimensies wel een rol spelen bij de ernst van misdrijven maar die nu niet naar voren zijn gekomen. Daarnaast is de veronderstelde relatie tussen veel categorische variabelen en de ernst voor een groot aantal dimensies zelf bedacht waardoor deze erg subjectief zijn. Aan dichotome variabelen zijn nu de scores 0 en 4 gegeven, wellicht zouden in plaats van de scores 0 en 4, de scores 1 en 3 passender zijn omdat er een minder groot contrast tussen de twee antwoordmogelijkheden is. Daarnaast spelen sommige variabelen misschien wel een grotere rol in de ernst dan anderen en zou er een ander resultaat gevonden worden wanneer bepaalde variabelen zwaarder mee wegen dan anderen in de gevormde ernstscore.

Een kanttekening ten opzichte van de tweede methode is dat het vaak moeilijk was een misdrijf onder een omschrijving en code onder te brengen. In deze zaken is gekozen voor de minst ernstige omschrijving waardoor de ernst van de misdrijven bij Slachtoffer in Beeld misschien in werkelijkheid hoger zijn dan uit de resultaten blijkt. Daarnaast is ook alleen het hoofdmisdrijf gecodeerd, terwijl zaken met randmisdrijven misschien wel ernstiger zijn. Ten tweede, worden twee verschillende soorten data vergeleken. Het schema van Wartna gaat over alle misdrijven die in 2004 in Nederland gepleegd zijn terwijl de zaken van Slachtoffer in Beeld die onderzocht zijn gaan over zaken uit 2011 en 2012 en alleen over zaken waar slachtoffers bij betrokken waren. Wanneer een schema over hetzelfde jaar was gebruikt met de ernstscore van alleen misdrijven waarbij met zekerheid slachtoffers betrokken waren zou er wellicht meer overeenkomst tussen de categorieën van de twee methoden zijn.

Het onderzoeken van de correlaties tussen beide methoden is tijdens de data-analyse via het ontwerpen van een correlatiematrix gedaan. Voor de verschillende dichotome en continue variabelen hadden eigenlijk zoals eerder vermeld polychorische en tetrachorische correlaties gebruikt moeten worden. Er is zonder deze analyse op de juiste manier uit te voeren niet met zekerheid te zeggen dat er tot dezelfde conclusies zou zijn gekomen. Het is nog mogelijk dit op een later tijdstip te onderzoeken. Zoals

genoemd hebben beide methoden hun beperkingen, echter laat het feit dat de twee rangordeningen van de misdrijven naar ernst van de twee methoden significant met elkaar overeenkomen wel zien dat beide methoden deels hetzelfde meten en dus een stap in de goede richting zijn.

De conclusies over de ernst van de zaken bij Slachtoffer in Beeld zijn gemaakt op basis van het schema uit het onderzoek van Wartna (WODC) dat gebruikt is tijdens methode 2. Er kan echter niet vanuit gaan worden dat dit schema de objectieve waarheid bevat. Wanneer voor de delicten in elke zaak bij Slachtoffer in beeld het werkelijke strafartikel opgevraagd wordt zouden de delicten met meer zekerheid in het schema van Wartna kunnen worden geplaatst. Echter geeft de overeenkomst tussen de rangordeningen naar ernst van beide methoden er vertrouwen in dat beide methoden een stap in de goede richting zijn. Daarnaast kan deze overeenkomst tussen beide methoden duiden op het feit dat zoals gebleken uit de resultaten de hoogste categorie uit de tweede methode overeenkomt met de hoogste categorie van ernst uit de eerste methode.

Om in de toekomst de ernst van de zaken te bepalen die bij Slachtoffer in Beeld binnenkomen hadden zowel methode 1 als methode 2 gebruikt kunnen worden. Er is namelijk niet te zeggen of de ene methode beter is dan de andere met betrekking tot het bepalen van de waargenomen ernst van misdrijven. Ook al is methode 2 gebruikt om in de resultaten de ernst van de misdrijven bij Slachtoffer in Beeld te bepalen, is het de vraag of dit een efficiënte methode is om in de praktijk te gebruiken. Het is vrij tijdrovend om tussen 302 delicten het meest passende delict te vinden. Daarnaast is het moeilijk om één delictomschrijving te kiezen omdat het delict soms tussen twee delictomschrijvingen in zit. Denk hier aan het voorbeeld van het misdrijf mishandeling en de vraag waar de grens ligt tussen eenvoudige en zware mishandeling. Methode 1 is gebruiksvriendelijker en efficiënter omdat bemiddelaars maar zeven vragen hoeven te beantwoorden en heeft daarom toch de voorkeur om als instrument voor bemiddelaars te dienen. Door middel van deze methode kan er echter alleen wat gezegd worden over de rangordering van ernst van de misdrijven die worden aangemeld en niet over de ernst met betrekking tot de gehele misdrijvenpopulatie. Echter kunnen er wel vier of meer categorieën gemaakt worden waardoor Slachtoffer in Beeld en de bemiddelaars een indicatie hebben van de ernst van een misdrijf vergeleken met andere misdrijven die aangemeld worden. Het is dus ook afhankelijk van Slachtoffer in Beeld of ze in de praktijk een beeld willen krijgen van de ernst ten opzichte van de gehele misdrijvenpopulatie of van de ernst van een zaak ten opzichte van de andere zaken die bij de organisatie worden behandeld.

Aanbevelingen

Naar aanleiding van dit onderzoek is het aan te bevelen om vervolgonderzoek te doen naar verschillende aspecten. Op het gebied het bepalen van de ernst van misdrijven zou er onderzocht kunnen worden of er nog meer dimensies een rol spelen bij de waargenomen ernst van misdrijven waarvan dat nu nog niet bekend is. Ook is het interessant meer te weten te komen over verschillende

soorten delicten (bijvoorbeeld vermogens- en geweldsdelicten) en of de ernst hiervan met behulp van andere combinatie van dimensies zou moeten worden bepaald. Nog niet eerder genoemd is dat uit de correlatiematrix (tabel 6) blijkt dat er een negatieve correlatie is tussen de variabele economische schade met de variabelen gebruikt geweld en lichamelijk letsel. Dit kan duiden op een verschil tussen geweldsdelicten en vermogensdelicten. Het zou interessant zijn om te onderzoeken of de ernst anders bepaald wordt bij verschillende soort delicten.

Daarnaast zou er zoals eerder genoemd misschien meer overlap zijn tussen de resultaten van de twee methoden wanneer er alleen slachtoffergerelateerde misdrijven en hun ernstscore worden gebruikt.

Voor Slachtoffer in Beeld zou verder onderzoek wellicht nuttig zijn naar het vraagstuk of zware misdrijven een andere benadering vergen dan lichte misdrijven in de wetenschap dat Slachtoffer in Beeld zaken behandelt van verschillende mate van ernst. Ook zal onderzocht moeten worden voordat het instrument gebruikt kan worden of het in de praktijk toegevoegde waarde heeft voor het werk van bemiddelaars en of de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid bij het gebruik van het instrument tussen bemiddelaars goed is.

Conclusie

Tijdens dit onderzoek is een nieuwe manier ontwikkeld om de waargenomen ernst van misdrijven te bepalen. Er is gebleken dat de combinatie van zeven subjectieve en objectieve dimensies samen een redelijk betrouwbare manier is om de ernst te bepalen. In de toekomst kan het nieuw ontwikkelde instrument in de praktijk bij Slachtoffer in Beeld gebruikt worden om efficiënt de ernst van een zaak te bepalen. Daarnaast is gebleken dat bij Slachtoffer in Beeld wel degelijk zaken die zware misdrijven bevatten worden aangemeld wat implicaties heeft voor het beeld dat hierover bestaat.

Dankwoord

Graag wil ik dr. Sven Zebel en dr. Elze Ufkes bedanken voor het begeleiden van dit onderzoek en hun feedback op eerdere versies van dit document. Daarnaast wil ik Mariska Brinkman en Erna Top bedanken voor vervullen van de rol van tweede en derde beoordelaar. Tot slot wil ik graag Bouke Wartna van het WODC bedanken voor het beschikbaar stellen van het document over de ernst van de gehele misdrijvenpopulatie die gebruikt is voor de tweede methode.

Referenties

- Alter, A. L., Kernochan, J. & Darley, J.M. (2007). "Transgression wrongfulness outweighs its harmfulness as a determinant of sentence severity." *Law and Human Behavior* **31**(4): 319.-335
- Blum-West, S. R. (1985). "The seriousness of crime: A study of popular morality." *Deviant Behavior* **6**(1): 83-98.
- Cozijn, C., van der Laan, P., Essers, A., & Heide, F., "De ernstscore" (2000). Tijdschrift voor *Criminologie* **42**(1): 41-55.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS*. London: SAGE Publications Ltd.
- Geudens, H. (2002). *Verwerking gegevens herstelbemiddeling minderjarige daders m.b.t.* 2002.
- Lynch, J.P. & Danner, M.J.E. (1993) . "Offense seriousness scaling: an alternative to scenario methods." *Journal of Quantitative Criminology* **9**(3): 309-322
- Madsen, K.S. (2006) *Victims and mediation, co-financed by the European Commission*.
- O'Connell, M. & Whelan, A. (1996). "Taking wrongs seriously, public perceptions of crime seriousness." *British Journal of Criminology* **36**(2): 299-318.
- Pemberton, A. (2012). *De slachtoffer-dadergesprekken: een victimologisch perspectief*. In Weijers, I. (red), *Slachtoffer-dadergesprekken, in de schaduw van het strafproces*. Den Haag: Boom Lemma Uitgevers
- Rosenmerkel, S. P. (2001). "Wrongfulness and harmfulness as components of seriousness of white-collar offenses." *Journal of Contemporary Criminal Justice* **17**(4): 308-327.
- Rossi, P.H., Simpson, J.E. en Miller, J.L. (1985). "Beyond crime seriousness: Fitting the punishment to the crime." *Journal of Quantitative Criminology* **1**:59-90.
- Rossi, P. H., Waite, E., Bose, C.E. & Berk, R.E. (1974). "The seriousness of crimes: normative structure and individual differences." *American Sociological Review*: 224- 237.
- Sellin, T., Wolfgang, M. (1964). "The measurement of delinquency." *New York: Wiley*.
- Slachtoffer in Beeld (2011). "*Jaarverslag 2010*". Verkregen op 01-10-2012 van: <http://www.slachtofferinbeeld.nl/Meta-Navigatie/Over-ons/>
- Slachtoffer in Beeld (2012). "*Jaarverslag 2011*"

Stylianou, S. (2003). "Measuring crime seriousness perceptions: What have we learned and what else do we want to know". *Journal of Criminal Justice* **31**: 37-56.

Van Burik, A., Heim, M., Hoogeveen, C., De Jong, D.J., Slump, G.J. & Vogelvang, B. (2010). Evaluatie van slachtoffer-dadergesprekken, een onderzoek naar de landelijke implementatie van slachtoffer-dadergesprekken. Woerden: Van Montfoort Collegio.

Van Garsse, L. (2012). Daders en herstel: tussen plicht, behoefte en capaciteit. In Weijers, I. (red), *Slachtoffer-dadergesprekken, in de schaduw van het strafproces*. Den Haag: Boom Lemma Uitgevers

Warr, M. (1989). "What is the perceived seriousness of crimes?" *Criminology* **27**(4): 795-822.

Wartna, B.S.J., Knowles, I., Morton, I., Alma, S.M. & Tollenaar, N. (Ongepubliceerd) "Comparison of reoffending rates across countries, an international pilot study".

Weijers, I. (red). (2012). *Slachtoffer-dadergesprekken, in de schaduw van het strafproces*. Den Haag: Boom Lemma uitgevers.

Bijlagen

Bijlage 1. Dimensies ernst misdrijven

Categorie	Dimensie	Rossi, et al. (1985)	Blum-West (1985)	Warr (1989)	Lynch & Danner (1993)	Cozijn, et al. (2000)	O'Connell & Whelan (1996)	Alter et al. (2007)	In dit onderzoek gebruikt
Delict kenmerken	Morele verwerpelijkheid			x				x	x
	Mate van schade			x				x	x
	Emotionele schade		x						x
	Economische schade	x	x		x	x			x
	Potentiële schade		x						x
	Misdrijf is gebeurd in een persoonlijke of publieke omgeving				x				x
	Delict gepleegd versus gepoogd te plegen	x				x			x
	Gebruik van wapen				x				x
	Ander geweld gebruikt				x				x
	Zwaarste afdoening in het verleden						x		
	Aantal gevoegde delicten						x		
	Gevoegde schade						x		
	Gevoegd letsel						x		
	Slechtheid							x	
Individuele impact							x		
Slachtoffer gerelateerde kenmerken	Geslacht slachtoffer	x			x				x
	Leeftijd slachtoffer	x							x
	Etniciteit slachtoffer	x							

	Werkstatus slachtoffer	x							
	Provocatie door slachtoffer				x				x
	Slachtoffer wel of niet aanwezig tijdens misdrijf				x				x
	Lichamelijk etsel slachtoffer	x	x		x	x			x
Dader gerelateerde kenmerken	Geslacht dader	x			x				x
	Leeftijd dader								x
	Etniciteit dader								
	Werkstatus dader								
	Heeft dader eerder slachtoffers gemaakt				x				x
	Alcohol- of drugsgebruik dader	x			x				x
	Maximale strafdreiging					x			
	Recidive					x			
	Intentie		x						x
	Doel van dader		x						x
	Motief		x						
	Eerlijkheid (fair play)		x						
	Strafblad dader	x							
	Mentale gesteldheid dader	x							x
Verhouding slachtoffer- dader	Dader bekende of onbekende van slachtoffer	x			x				x
	Meerder- of minderjarigheid dader en slachtoffer	x			x				x
	Aantal daders ten opzichte van aantal slachtoffers				x				x
	Geslacht dader en geslacht slachtoffer	x			x				x

Bijlage 2. Codeerschema

Bepalen ernst van delicten in de context van slachtoffer-daderbemiddeling bij Slachtoffer in Beeld

1. Bemiddeling	
1.1. Wat is het codeernummer (1-100)?	<input type="text"/>
1.2. Wat is het zaaknummer in de registratie van Slachtoffer in Beeld?	<input type="text"/>
1.3. Wat is de uitkomst van de aanmelding?	☐ Afwijzing (1) ☐ Pendelbemiddeling (4) ☐ Poging (2) ☐ Echt-recht (herstelconferentie) (5) ☐ Briefwisseling (3) ☐ Slachtoffer-dadergesprek (6)
1.4. Heeft de bemiddeling voor of na de rechtspraak plaatsgevonden?	☐ Voor de zitting (1) ☐ Na de zitting (2) ☐ Onbekend (missende waarde)
1.5. Hoeveel tijd zat er tussen aanmelding en de afronding van de bemiddeling. N.B. Indien het een poging betreft de tijd tussen aanmelding en het moment waarop duidelijk werd dat er geen bemiddeling ging plaats vinden.	☐ 0-6 maanden (1) ☐ 6-12 maanden (2) ☐ 12-24 maanden (3) ☐ Meer dan 24 maanden (4) ☐ Onbekend (missende waarde)

Het bepalen van de ernst van delicten in de context van slachtoffer-daderbemiddeling

1.6. Hoeveel tijd zat er tussen het delict en de aanmelding	☐ 0-3 maanden (1) ☐ 3-6 maanden (2) ☐ 6-9 maanden (3) ☐ 9-12 maanden (4) ☐ Meer dan 12 maanden (5) ☐ Onbekend (missende waarde)		
1.7. Welke partij heeft het initiatief tot bemiddeling genomen?	☐ Slachtoffer (1) ☐ Dader (2) ☐ Onbekend (missende waarde)		
2. Delictskenmerken			
2.1. Om welk soort delict(en) gaat het?	<table border="0"> <tr> <td data-bbox="730 652 1332 1136"> ☐ Geweld zonder letsel (1) ☐ Geweld met letsel (2) ☐ Dodelijk (3) ☐ Bedreiging (4) ☐ Overval/beroving/diefstal met geweld (5) ☐ Vrijheidsberoving/gijzeling (6) ☐ Aanranding (7) ☐ Verkrachting (8) ☐ Ontucht minderjarige (9) ☐ Openbare schennis (10) ☐ Vrouwenhandel (11) ☐ Woninginbraak (12) ☐ Diefstal (13) </td> <td data-bbox="1377 652 2004 1136"> ☐ Oplichting en verduistering (14) ☐ Vernieling/vandalisme/baldadigheid (15) ☐ Brand (16) ☐ Overige (17) ☐ Cyber (18) ☐ Verkeersmisdrijf zonder letsel (19) ☐ Verkeersongeval zonder letsel (20) ☐ Verkeersmisdrijf met letsel (21) ☐ Verkeersongeval met letsel (22) ☐ Verkeersmisdrijf/dodelijk (23) ☐ Verkeersongeval/dodelijk (24) ☐ Onbekend (missende waarde) </td> </tr> </table>	☐ Geweld zonder letsel (1) ☐ Geweld met letsel (2) ☐ Dodelijk (3) ☐ Bedreiging (4) ☐ Overval/beroving/diefstal met geweld (5) ☐ Vrijheidsberoving/gijzeling (6) ☐ Aanranding (7) ☐ Verkrachting (8) ☐ Ontucht minderjarige (9) ☐ Openbare schennis (10) ☐ Vrouwenhandel (11) ☐ Woninginbraak (12) ☐ Diefstal (13)	☐ Oplichting en verduistering (14) ☐ Vernieling/vandalisme/baldadigheid (15) ☐ Brand (16) ☐ Overige (17) ☐ Cyber (18) ☐ Verkeersmisdrijf zonder letsel (19) ☐ Verkeersongeval zonder letsel (20) ☐ Verkeersmisdrijf met letsel (21) ☐ Verkeersongeval met letsel (22) ☐ Verkeersmisdrijf/dodelijk (23) ☐ Verkeersongeval/dodelijk (24) ☐ Onbekend (missende waarde)
☐ Geweld zonder letsel (1) ☐ Geweld met letsel (2) ☐ Dodelijk (3) ☐ Bedreiging (4) ☐ Overval/beroving/diefstal met geweld (5) ☐ Vrijheidsberoving/gijzeling (6) ☐ Aanranding (7) ☐ Verkrachting (8) ☐ Ontucht minderjarige (9) ☐ Openbare schennis (10) ☐ Vrouwenhandel (11) ☐ Woninginbraak (12) ☐ Diefstal (13)	☐ Oplichting en verduistering (14) ☐ Vernieling/vandalisme/baldadigheid (15) ☐ Brand (16) ☐ Overige (17) ☐ Cyber (18) ☐ Verkeersmisdrijf zonder letsel (19) ☐ Verkeersongeval zonder letsel (20) ☐ Verkeersmisdrijf met letsel (21) ☐ Verkeersongeval met letsel (22) ☐ Verkeersmisdrijf/dodelijk (23) ☐ Verkeersongeval/dodelijk (24) ☐ Onbekend (missende waarde)		

Het bepalen van de ernst van delicten in de context van slachtoffer-daderbemiddeling

<p>2.2. Welke OM delictcode is hierbij van toepassing volgens de registratie van Slachtoffer in Beeld?</p>	<div style="display: flex; flex-wrap: wrap;"> <div style="width: 50%;"> ☐ 300 eenvoudige mishandeling (1) ☐ 302 zware mishandeling (2) ☐ 301/303 overigen mishandeling (3) ☐ 287/289 doodslag/moord (4) ☐ 288/290 overige misdrijven tegen het leven (5) ☐ 141 openlijke geweldpleging tegen personen (6) ☐ 285 bedreiging (7) ☐ 312 geweld overval/geweld beroving (8) ☐ 282a gijzeling/ontvoering (9) ☐ 246 aanranding (10) ☐ 242 verkrachting (11) ☐ 6 WvW verkeersongeval met letsel/dodelijke afloop (12) </div> <div style="width: 50%;"> ☐ 311 vermogen en woninginbraak (13) ☐ 311/312 vermogen diefstal uit met geweld (14) ☐ 326 oplichting (15) ☐ 137d discriminatie (16) ☐ chantage/afpersing (17) ☐ overige misdrijven tegen pers. vrijheid (18) ☐ luchtvaartongeval (19) ☐ scheepvaartongeval met dodelijke afloop (20) ☐ spoorwegongeval (21) ☐ overig (22) ☐ onbekend (missende waarde) </div> </div>							
<p>2.3. In hoeverre is het gepleegde delict moreel verwerpelijk?</p>	☐ Niet te bepalen*	Helemaal niet	0	1	2	3	4	Helemaal wel
<p>2.4. Hoe groot is de schade veroorzaakt door het delict?</p>	☐ Niet te bepalen*	Helemaal geen	0	1	2	3	4	Heel veel
<p>2.5. Hoe groot is de emotionele schade die veroorzaakt is door dit delict?</p>	☐ Niet te bepalen*	Helemaal geen	0	1	2	3	4	Heel veel
<p>2.6. Hoe groot is de economische schade die veroorzaakt is door dit delict?</p>	☐ Niet te bepalen*	Helemaal geen	0	1	2	3	4	Heel veel
<p>2.7. Hoe groot is de potentiële schade die veroorzaakt had kunnen worden door dit delict?</p>	☐ Niet te bepalen*	Helemaal geen	0	1	2	3	4	Heel veel
<p>2.8. Is het delict gepleegd in een persoonlijke of in een publieke omgeving?</p>	☐ Persoonlijke omgeving (4) ☐ Publieke omgeving (0) ☐ Onbekend (missende waarde)							

Het bepalen van de ernst van delicten in de context van slachtoffer-daderbemiddeling

2.9. Is het delict werkelijk gepleegd of alleen getracht te plegen?	☐ Het delict is werkelijk gepleegd (4) ☐ Het delict is deels gepleegd en deels getracht te plegen (2) ☐ Het delict is getracht te plegen (0)							
2.10. Is er tijdens het delict gebruik gemaakt van een wapen?	☐ Er is een wapen gebruikt (4) ☐ Vuurwapen (4) ☐ Steekwapen (3) ☐ Slagwapen (2) ☐ Anders, namelijk .... (1) ☐ Onbekend (missende waarde) ☐ Er is geen wapen gebruikt (0) ☐ Onbekend (missende waarde)							
2.11. Is er tijdens het delict ander geweld (naast het gebruik van een wapen, bijvoorbeeld verbaal geweld, fysiek geweld, etc. gebruikt?	☐ Ja (4)→hoe ernstig is dit geweld?→→→ ☐ Nee (0) ☐ Onbekend (missende waarde)	Helemaal niet ernstig	0	1	2	3	4	Heel ernstig
3. Slachtoffer gerelateerde kenmerken								
3.1. In hoeverre was er tijdens het misdrijf sprake van provocatie door het slachtoffer?	☐ Niet te bepalen *	Helemaal geen provocatie	0	1	2	3	4	Sterke provocatie
3.2. Was het slachtoffer aanwezig op de plaats delict?	☐ Wel aanwezig (4) ☐ Niet aanwezig (0) ☐ Onbekend (missende waarde)							
3.3. In welke mate heeft het slachtoffer door het delict lichamelijk letsel opgelopen?	☐ Niet te bepalen *	Helemaal geen schade	0	1	2	3	4	Heel veel schade

Het bepalen van de ernst van delicten in de context van slachtoffer-daderbemiddeling

4. Dader gerelateerde kenmerken								
4.1. Heeft de dader eerder slachtoffers gemaakt?	☐ Ja (4) ☐ Nee (0) ☐ Onbekend (missende waarde)							
4.2. Was de dader tijdens het delict onder invloed van alcohol, drugs of medicijnen?	☐ Ja (0), onder invloed van: ☐ Alcohol ☐ Drugs ☐ Medicijnen ☐ Nee (4) ☐ Onbekend (missende waarde)							
4.3. In hoeverre was het de bedoeling of intentie van de dader om dit misdrijf te plegen?	☐ Niet te bepalen *	Helemaal niet	0	1	2	3	4	Helemaal wel
4.4. Wat was het doel van dader?								
4.5. Heeft de dader een psychische stoornis? N.B. gediagnosticeerde stoornis of mentale gesteldheid die de toerekeningsvatbaarheid heeft belemmerd	☐ Ja (0), namelijk: 							
	☐ Nee (4) ☐ Onbekend (missende waarde)							

5. Verhouding tussen slachtoffer en dader		
5.1. Waren dader en slachtoffer bekenden van elkaar?	☐ Ja (4) <ul style="list-style-type: none"> ☐ Familie (1) ☐ Vrienden (2) ☐ Vage kennissen (3) ☐ Anders (4), namelijk: <input style="width: 300px;" type="text"/> ☐ Onbekend (missende waarde) ☐ Nee (0) ☐ Onbekend (missende waarde)	
5.2. Hoeveel slachtoffers waren betrokken bij het delict ten opzichte van hoeveel daders?	Aantal betrokken daders: <input style="width: 80px; height: 40px;" type="text"/>	Aantal betrokken slachtoffers: <input style="width: 80px; height: 40px;" type="text"/>
5.3. Zijn dader en slachtoffer meerder- of minderjarig?	☐ Dader(s) is/zijn meerderjarig, slachtoffer(s) zijn minderjarig (4) ☐ Dader(s) is/zijn minderjarig, slachtoffer(s) is/zijn meerderjarig (3) ☐ Zowel dader(s) als slachtoffer(s) zijn meerderjarig (2) ☐ Zowel dader(s) als slachtoffer(s) zijn minderjarig (1) ☐ Anders (0) ☐ Onbekend (missende waarde)	
5.4. Wat is het geslacht van de dader ten opzichte van het geslacht van het slachtoffer?	☐ Dader(s) is/zijn man(nen), slachtoffer(s) is/zijn vrouw(en) (4) ☐ Zowel dader(s) als slachtoffer(s) zijn mannen (3) ☐ Zowel dader(s) als slachtoffer(s) zijn vrouwen (2) ☐ Dader(s) is/zijn vrouw(en), slachtoffer(s) is/zijn man(nen) (1) ☐ Anders (0) ☐ Onbekend (missende waarde)	
6. Gegevens partijen		

Het bepalen van de ernst van delicten in de context van slachtoffer-daderbemiddeling

6.1. Gegevens dader(s)	Geslacht	Leeftijd
6.1.1. Dader 1	☐ Man (1) ☐ Vrouw (2)	<input type="text"/>
6.1.1. Dader 2	☐ Man (1) ☐ Vrouw (2)	<input type="text"/>
6.1.1. Dader 3	☐ Man (1) ☐ Vrouw (2)	<input type="text"/>
6.2. Gegevens slachtoffer(s)	Geslacht	Leeftijd
6.2.1. Slachtoffer 1	☐ Man (1) ☐ Vrouw (2)	<input type="text"/>
6.2.2. Slachtoffer 2	☐ Man (1) ☐ Vrouw (2)	<input type="text"/>
6.2.3. Slachtoffer 3	☐ Man (1) ☐ Vrouw (2)	<input type="text"/>

* missende waarde

Bijlage 3. Invulinstructies coderen methode 1

Algemene aanwijzingen

1. Wanneer er onvoldoende informatie is wordt onbekend ingevuld.
2. Wanneer er informatie niet expliciet vermeld wordt maar wel af te leiden is uit de tekst wordt dit toch genoteerd. Als er bijvoorbeeld een winkeloverval is gepleegd zonder dat dader en slachtoffer elkaar kennen kan er vanuit gegaan worden dat het slachtoffer de dader niet heeft geprovoceerd.

Aanwijzingen voor specifieke vragen

1. Bij vraag 2.1 over welk soort delict is gepleegd noteer je van de digitaal geregistreerde zaken (vanaf mei 2012) wat er staat geregistreerd. Bij de oude zaken (voor mei 2012) codeer je het soort delict zelf. Hierbij wordt wanneer er meerdere delicten zijn gepleegd uitgegaan van wat je als het hoofddelict beschouwd. Wanneer dader volgens de registratie het delict ontkend wordt toch het delict opgeschreven waarvan hij/zij wordt verdacht of voor is veroordeeld.
2. De OM delictcode is alleen bij de nieuwe zaken vanaf mei 2012 geregistreerd, bij alle oude zaken (tot mei 2012) wordt onbekend genoteerd.
3. Bij 2.8. wordt onder een persoonlijke omgeving thuis of werk bedoeld, onder publieke omgeving vallen winkels, scholen, op straat, etc. Wanneer het delict op iemands werk gepleegd is maar dit is een publieke omgeving zoals bijvoorbeeld een overval op een snackbar wordt voor een publieke omgeving gekozen.
4. Wanneer er alleen met een wapen is bedreigd wordt bij vraag 2.10 ook genoteerd dat er een wapen is gebruikt
5. Wanneer dader en slachtoffer bekenden van elkaar zijn wordt er bij vraag 5.1. gekozen voor vage kennissen wanneer zij elkaar alleen van naam of gezicht kennen.
6. Bij vraag 5.2. over het aantal betrokken slachtoffers en daders vul je het minimaal aantal daders in dat je precies weet. Als bijvoorbeeld uit de registratie blijkt dat er meerdere slachtoffers of daders zijn maar het precieze aantal niet vermeld noteer je het minimaal aantal dat vermeld is en dus zeker is.
7. Bij vraag 5.3 en 5.4 over de meerder en minderjarigheid van slachtoffer en dader en de verhouding van slachtoffer en dader wordt er uitgegaan van het slachtoffer en de dader die in het registratiebestand zijn opgenomen.
8. Onderdeel 6 Gegevens partijen: Bij het noteren van de leeftijd van slachtoffer en dader gaat het om de leeftijd ten tijde van het delict. Indien dit niet bekend is maar de aanmeldingsdatum wel noteer je de leeftijd tijdens de aanmelding.
9. Wanneer het slachtoffer is overleden wordt bij onderdeel 6 de gegevens genoteerd van het slachtoffer zelf en niet van de nabestaanden die in het registratiebestand van Slachtoffer in Beeld zijn opgenomen.

Bijlage 4. Invulinstructie coderen methode 2

1. Wanneer er meerdere delicten zijn gepleegd door één dader wordt gekozen voor wat je als het hoofddelict beschouwd.
2. Wanneer er weinig informatie is in het registratiebestand wordt uitgegaan van de minst erge vorm. Wanneer er bijvoorbeeld in het registratiebestand alleen mishandeling wordt genoemd maar niet of en wat voor letsel, wordt gekozen voor de code mishandeling en niet voor mishandeling met zwaar lichamelijk letsel.
3. In het schema van Wartna worden geen pogingen benoemd. Je kiest dan voor het misdrijf wat het meest in de buurt komt. Wanneer het bijvoorbeeld poging tot moord is gepleegd wordt er voor zware mishandeling gekozen en niet voor moord.

Bijlage 5. Veronderstelde relatie van de ernst van een misdrijf per variabele

Onderwerpen:	Variabelen:	Veronderstelde relatie dat de ernst van een misdrijf hoger is wanneer:
Bemiddeling	Uitkomst aanmelding	
	Vond bemiddeling voor of na de zitting plaats	
	Tijd tussen aanmelding en afronding	
	Tijd tussen delict en aanmelding	
	Initiatiefnemende partij	
Delictskenmerken	Soort delict	
	OM delictcode	
	Morele verwerpelijkheid	Er sprake is van een hogere mate van morele verwerpelijkheid
	Schade	Er sprake is van meer schade veroorzaakt door het misdrijf
	Emotionele schade	Er sprake is van een hogere mate van emotionele schade
	Economische schade	Er sprake is van een hogere mate van economische schade
	Potentiële schade	Er sprake is van een hogere mate van potentiële schade
	Omgeving tijdens delict	Het delict in een persoonlijke omgeving dan in een publieke omgeving is gepleegd
	Poging of werkelijk gepleegd	Een misdrijf werkelijk is gepleegd
	Gebruik wapen en soort wapen	Er een wapen is gebruikt
	Gebruik ander geweld	Er geweld gebruikt is
Slachtoffer gerelateerde kenmerken	Mate van provocatie door slachtoffer	Er sprake is van een lagere mate van provocatie door het slachtoffer
	Aanwezigheid slachtoffer tijdens delict	Het slachtoffer tijdens het misdrijf aanwezig was
	Lichamelijk letsel slachtoffer	Er sprake is van een hogere mate van lichamelijk letsel
Dader	Crimineel verleden dader	

Het bepalen van de ernst van delicten in de context van slachtoffer-daderbemiddeling

gerelateerde kenmerken	Was de dader onder invloed	Wanneer de dader niet onder invloed
	Intentie tot plegen delict	Er sprake is van en hogere mate van intentie
	Doel van dader	
	Heeft dader een psychische stoornis	Wanneer er geen sprake is van een psychische stoornis
Verhouding tussen slachtoffer en dader	Zijn slachtoffer en dader bekenden van elkaar	Slachtoffer en dader bekenden van elkaar zijn
	Aantal daders ten opzichte van aantal slachtoffers	
	Meerder- en minderjarigheid slachtoffer en dader	Dader meerderjarig is en slachtoffer minderjarig is wordt ernstiger bevonden dan het tegenovergestelde en wanneer beide zowel dader als slachtoffer meerderjarig zijn wordt ernstiger bevonden dan wanneer beiden minderjarig zijn
	Geslacht van dader ten opzichte van geslacht slachtoffer	Wanneer de dader man is en het slachtoffer vrouw en wanneer beide partijen man zijn wordt ernstiger bevonden dan wanneer beide partijen man zijn.
Gegevens partijen	Leeftijd en geslacht van zowel slachtoffers als daders	

Bijlage 6. Instrument bepalen ernst voor Slachtoffer in Beeld

1. In hoeverre is het gepleegde delict moreel verwerpelijk?	Helemaal niet	0	1	2	3	4	Helemaal wel	
2. Hoe groot is de emotionele schade die veroorzaakt is door dit delict?	Helemaal geen	0	1	2	3	4	Heel veel	
3. Hoe groot is de potentiële schade die veroorzaakt had kunnen worden door dit delict?	Helemaal geen	0	1	2	3	4	Heel veel	
4. In welke mate heeft het slachtoffer door het delict lichamelijk letsel opgelopen?	Helemaal geen	0	1	2	3	4	Heel veel	
5. In hoeverre was er tijdens het misdrijf sprake van provocatie door het slachtoffer?	Helemaal geen provocatie	4	3	2	1	0	Sterke provocatie	
6. Is er tijdens het delict gebruik gemaakt van een wapen?	Ja	4						
	Nee	0						
7. Was het slachtoffer aanwezig op de plaats delict?	Wel aanwezig	4						
	Niet aanwezig	0						
Ernstscore:		_____ +						
		..... /7 = ...						

Een totale ernstscore van 0 geeft de meest lage ernst aan, een score van 4 geeft de hoogste ernst aan.